

Bruselj, 14. december 2023
(OR. en)

16889/23

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0463(COD)**

AG 181
JAI 1687
FREMP 377
DISINFO 108
HYBRID 86
MI 1136
DATAPROTECT 378
AUDIO 129
CONSOM 489
TELECOM 396
CODEC 2518

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	13. december 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 637 final
Zadeva:	Predlog - DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 637 final.

Priloga: COM(2023) 637 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 12.12.2023
COM(2023) 637 final

2023/0463 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2023) 637 final} - {SWD(2023) 660 final} - {SWD(2023) 663 final} -
{SWD(2023) 664 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga za dejavnosti, katerih cilj je vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali javnega postopka odločanja v Uniji (v nadaljnjem besedilu: dejavnosti zastopanja interesov), ki se izvajajo v imenu tretjih držav, z določitvijo harmoniziranih pravil za visoko raven preglednosti takih dejavnosti, kadar se izvajajo na notranjem trgu.

Visoka raven preglednosti na tem področju bo državljanom, javnim nosilcem odločanja in drugim deležnikom omogočila boljše razumevanje, katere tretje države zahtevajo zagotavljanje dejavnosti zastopanja interesov.

Če se zastopanje interesov, vključno z zastopanjem interesov za tretje države, običajno opravlja za plačilo, pomeni storitev v smislu člena 57 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU).

Zagotavljanje zastopanja interesov v Uniji je vse obsežnejša dejavnost, ki ima vse pogosteje čezmejno razsežnost. Dejavnosti zastopanja interesov so v državah članicah urejene na različne načine. Trenutno ima 15 držav članic¹ vzpostavljen register za preglednost dejavnosti zastopanja interesov, vendar ne vse na nacionalni ravni. Države članice, ki imajo opredeljen regulativni okvir, določajo ukrepe, ki se razlikujejo v naslednjih vidikih: obseg zajetih subjektov in dejavnosti, vključno z ustreznimi opredelitvami dejavnosti zastopanja interesov; pragovi za velikost subjektov ali raven dejavnosti, nad katerimi veljajo zahteve glede preglednosti ali registracije; zahteve glede vodenja evidenc; podatki, ki se zbirajo od subjektov, ki se ukvarjajo z zastopanjem interesov, tudi v zvezi z njihovo identiteto in identiteto njihovih strank; obstoj nadzornih organov, njihova pooblastila, struktura in neodvisnost; narava sankcij in zneski glob, če te obstajajo; ter pogostost posodabljanja registriranih informacij. 12 držav članic preglednosti dejavnosti zastopanja interesov nima urejene. Zakonodajni okvir je zato po Uniji zelo razdrobljen².

Zaradi te razdrobljenosti se na notranjem trgu pojavljajo ovire za dejavnosti zastopanja interesov, tudi kadar se izvajajo v imenu tretjih držav, kar ogroža pravilno delovanje notranjega trga. Odstopanja med državami članicami ustvarjajo neenake konkurenčne pogoje in povečujejo stroške izpolnjevanja obveznosti za subjekte, ki želijo opravljati čezmejne dejavnosti zastopanja interesov. Neenaki konkurenčni pogoji povzročajo preusmerjanje dejavnosti čezmejnega zastopanja interesov iz bolj reguliranih držav članic v manj regulirane države članice. Zaradi tega obstaja tveganje izbiranja najugodnejšega sodišča in regulativne arbitraže, to je izkoriščanja razlik v regulativnih zahtevah s strani subjektov, ki se želijo izogniti predpisom v nekaterih državah članicah.

Vlade tretjih držav poleg uradnih diplomatskih poti in postopkov za uveljavljanje svojih političnih ciljev³ vse pogosteje uporabljajo dejavnosti zastopanja interesov. Države članice priznavajo, da to stanje za akterje iz tretjih držav pomeni priložnost, da se izogonejo zahtevam glede preglednosti ter prikrito vplivajo na odločanje in demokratične procese v Uniji.

---

¹ Celovita analiza obstoječih zakonodajnih okvirov v državah članicah je na predstavljen v Prilogi 6 k oceni učinka, priloženi temu predlogu (SWD(2023) 663 final).

² Glej priloženo oceno učinka.

³ OECD (2021) Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access (Lobiranje v 21. stoletju: preglednost, integriteta in dostop), OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, str. 43.

Nekatere države članice zato razmišljajo o oblikovanju novih pravil za obravnavanje tujega vpliva, vključno z uvedbo splošnih obveznosti za subjekte, ki prejemajo tuja sredstva, ki bi se v praksi uporabljale za zagotavljanje zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Zato je verjetno, da se bo opisana razdrobljenost povečala posebej v zvezi z zastopanjem interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav. To bi subjekte, ki zastopajo interese, izpostavilo dodatnim oviram pri zagotavljanju zastopanja interesov za tretje države na notranjem trgu.

Če so zamisli iz tretjih držav predstavljene pregledno, lahko pozitivno prispevajo k javni razpravi in so dobrodošel del mednarodnega sodelovanja. Vendar se zastopanje interesov v imenu tretjih držav, kadar se izvaja prikrito, pogosto uporablja kot kanal za vmešavanje v demokracije Unije⁴. To lahko prek oblikovanja javnega mnenja vpliva na politične odločitve v škodo političnemu življenju v državah članicah in Uniji kot celoti.

Kot je ugotovila Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), lahko „vpliv in lobiranje tujih interesov pomembno vplivata na politično življenje v državi, ne le na notranje politike, temveč tudi na njeno zunanjo politiko, volilni sistem, gospodarske interese ter njeno zmožnost, da zaščiti svoje nacionalne interese in nacionalno varnost“⁵. Tuje vlade lahko z uporabo javnih sredstev izvajajo obsežne in trajne kampanje vplivanja. Tveganja, povezana z lobiranjem in vplivanjem na dejavnosti, ki jih izvajajo tuje vlade, so zato večja od tveganj, ki jih predstavljajo izključno domače dejavnosti⁶.

Prav tako ni dovolj informacij o zastopanju interesov, ki se na notranjem trgu izvaja v imenu tretjih držav. Države članice ne zbirajo ali sistematično izmenjujejo informacij o takem zastopanju interesov. Zato je težko opredeliti in kartirati dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav v državah članicah, in to delati usklajeno in učinkovito po vsej Uniji. Poleg tega pomanjkanje preglednosti v zvezi s financiranjem nekaterih dejavnosti zastopanja interesov državljanom in oblikovalcem politik ne omogoča, da bi prepoznavali vire takega financiranja. To pomanjkanje informacij je še en dejavnik, zaradi katerega bi se lahko države članice na ta pojav odzivale na različne načine. Pridobitev takih informacij je v javnem interesu, tako kot cilj nacionalne zakonodaje, ki ureja že navedene dejavnosti zastopanja interesov, in tudi kot cilj zainteresiranih akterjev in državljanov, ki želijo razumeti, kako poteka vpliv na javne odločitve.

To pomanjkanje informacij in posledično oviranje učinkovitega nadzora ne le škodujeta delovanju notranjega trga, temveč tudi demokraciji v Uniji, saj vplivata na zaupanje državljanov Unije v demokratične procese in sposobnost nosilcev odločanja, da uveljavljajo svoje pravice in odgovornosti. Nedavna raziskava Eurobarometer o državljanstvu in demokraciji je pokazala, da približno osem od desetih Evropejcev in Evropejk meni, da je tuje vmešavanje v demokratične sisteme Unije resna težava, ki bi jo bilo treba obravnavati⁷. 84,5 % sodelujočih v javnem posvetovanju meni, da so dejavnosti lobiranja ali dejavnosti na področju odnosov z javnostmi, ki jih plačujejo ali nadzirajo tretje države,

---

⁴ Izraz „tuje vmešavanje“ se uporablja za razlikovanje med dejavnostmi vplivanja, ki so sestavni del diplomatskih odnosov, in tujim vmešavanjem, tj. dejavnostmi, ki jih izvaja tuji akter na državni ravni ali se izvajajo v njegovem imenu in so prisilne, tajne, zavajajoče ali koruptivne ter so v nasprotju s suverenostjo, vrednotami in interesi Unije.

⁵ OECD (2021) Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access (Lobiranje v 21. stoletju: preglednost, integriteta in dostop), OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, str. 44.

⁶ OECD (2021) Lobbying in the 21st century: Transparency, Integrity and Access (Lobiranje v 21. stoletju: preglednost, integriteta in dostop), OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>, str. 45.

⁷ Glej [Flash Eurobarometer 528](#) o državljanstvu in demokraciji.

povezane z velikim tveganjem prikritega tujega vmešavanja. Evropski parlament⁸ in Svet⁹ sta poudarila pomen obravnavanja grožnje, ki jo za demokracijo predstavlja tuje vmešavanje. Ti pomisleki so se po vojni agresiji Rusije proti Ukrajini še okrepili.

Glavni cilj tega predloga, ki dopolnjuje obstoječe ukrepe na ravni Unije, je **uvedba skupnih standardov preglednosti in odgovornosti na notranjem trgu za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav**. Z določitvijo skupnih zahtev glede preglednosti za take dejavnosti bi pobuda izboljšala delovanje notranjega trga za take dejavnosti, izenačila konkurenčne pogoje, zmanjšala stroške izpolnjevanja obveznosti za subjekte, ki želijo izvajati čezmejne dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, in preprečila regulativno arbitražo. Temeljni element predloga je vzpostavitev nacionalnih registrov za subjekte, ki izvajajo take dejavnosti.

S popolno harmonizacijo bi predlagana direktiva zagotovila sorazmerne harmonizirane zahteve glede preglednosti in celovit sistem zaščitnih ukrepov, vključno z učinkovitim sodnim nadzorom, harmoniziran sistem sankcij, omejen na globe, neodvisne nadzorne organe, obveznosti za preprečevanje stigmatizacije, poleg tega pa bo treba zlasti zagotoviti, da izpolnjevanje pravil o preglednosti ne bo imelo negativnih posledic. To bo učinkovito preprečilo čezmerno prenašanje zakonodaje in stigmatizacijo. Državam članicam bi bilo v okviru harmoniziranih pravil prepovedano odstopanje od teh pravil z določitvijo širših zahtev glede preglednosti.

Cilj tega posega bi bil tudi okrepiti integriteto demokratičnih institucij Unije in držav članic ter zaupanje javnosti vanje, in sicer z zagotavljanjem preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ter z izboljšanjem poznavanja obsega navedenih dejavnosti, trendov pri njih in akterjev, ki so v te dejavnosti vključeni. Poleg tega bi bil lahko usklajen in sorazmeren pristop Unije, ki bi se za reševanje izzivov, ki jih predstavlja zastopanje interesov v imenu subjektov tretjih držav, osredotočal na preglednost in demokratično odgovornost, podlaga za določitev standardov na svetovni ravni. Za primerjavo, bolj je verjetno, da bo sedanji razdrobljeni pristop držav članic škodoval ugledu Unije, saj ni doslednega in skladnega pristopa.

Za preprečitev nastanka novih ovir in zagotovitev pravičnega delovanja notranjega trga dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, je potrebno ukrepanje na ravni Unije. Brez tega bodo države članice ugotovljena tveganja za demokracijo obravnavale enostransko, kar bi lahko ogrozilo notranji trg zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav. Zato je glavni namen te pobude približevanje zakonodaje držav članic.

V tem predlogu so predlagani sorazmerni specifični in ciljno usmerjeni ukrepi, katerih namen je zagotoviti, da lahko subjekti, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih

---

⁸ Evropski parlament je od leta 2019 ustanovil dva posebna odbora INGE in INGE2 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, vključno z dezinformacijami, ter za večjo integriteto, preglednost in odgovornost v Evropskem parlamentu, ki sta sprejela resolucije na tem področju. Glej Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2020/2268(INI)), Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 13. julija 2023 o priporočilih za reformo pravil Evropskega parlamenta o preglednosti, integriteti, odgovornosti in boju proti korupciji (2023/2034(INI)), Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 1. junija 2023 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2022/2075(INI)).

⁹ Sklepi Sveta Dopolnilna prizadevanja za krepitev odpornosti in preprečevanje hibridnih groženj z dne 10. decembra 2019 (14972/19). Sklepi Sveta Globalni pristop k raziskavam in inovacijam – Evropska strategija za mednarodno sodelovanje v spreminjajočem se svetu z dne 28. septembra 2021 (12301/21); Sklepi Sveta o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju (FIMI) z dne 18. julija 2022 (11173/22).

držav na notranjem trgu, to storijo v harmoniziranem, preglednem in bolj predvidljivem pravnem okolju, kar bo koristilo udeleženi subjektom, ciljnim nosilcem odločanja in državljanom. Z močnimi zaščitnimi ukrepi se preprečujejo morebitni negativni učinki na zadevne subjekte ter zagotavlja popolno spoštovanje temeljnih pravic ter demokratičnih načel in vrednot. Predlog ne zajema subjektov, ki prejemajo finančno podporo drugih držav članic ali subjektov tretjih držav za namene, ki niso povezani z zastopanjem interesov.

Ta pristop se temeljno razlikuje od pristopov v nekaterih drugih jurisdikcijah (označenih kot zakoni o „tujih agentih“)¹⁰. Taki zakoni pogosto vključujejo ukrepe, ki neupravičeno omejujejo državljanski prostor s stigmatizacijo, ustrahovanjem in omejevanjem dejavnosti nekaterih organizacij civilne družbe, novinarjev ali zagovornikov človekovih pravic. Pogosto je namen oznake „tuji agent“ v skladu s takimi zakoni spodkopati finančno stabilnost in verodostojnost ciljanih organizacij.

Ta predlog v nasprotju s takimi „zakoni o tujih agentih“ dejavnosti posameznih subjektov, vključno z organizacijami civilne družbe, ne označuje negativno niti ne poskuša omejevati državljanskega prostora, ampak določa zahteve glede preglednosti in odgovornosti, ki se uporabljajo za vse subjekte, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, ne glede na njihov pravni status. Nadalje, ukrepi ne prepovedujejo nobene vrste dejavnosti niti ne zahtevajo preglednosti tujega financiranja, ki ni povezano z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Predlog nenazadnje vključuje tudi zaščitne ukrepe, namenjene zagotavljanju sorazmernega prenosa in izvrševanja ter preprečevanju tveganj stigmatizacije.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog dopolnjuje predlog **uredbe o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju**¹¹. Namen predloga o političnem oglaševanju je zagotoviti visoko raven preglednosti storitev političnega oglaševanja v Uniji ne glede na uporabljeni medij in zagotoviti dodatne zaščitne ukrepe, ki se uporabljajo za ciljanje političnega oglaševanja na podlagi obdelave osebnih podatkov.

Področje uporabe te pobude je različno od področja uporabe predloga o političnem oglaševanju, saj zajema dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjekta tretje države. To vključuje dejavnosti zastopanja interesov, katerih del je organizacija komunikacijskih ali oglaševalskih kampanj, ki bi se lahko prav tako štete za politično oglaševanje. Vendar pa zastopanje interesov zajema predvsem dejavnosti, ki niso tudi „politično oglaševanje“ (npr. neposredno lobiranje posameznikov). Poleg tega bi v področje uporabe predloga o političnem oglaševanju dejavnosti spadale ne glede na to, ali se izvajajo v imenu tretje države.

---

¹⁰ Unija dosledno obsoja vsakršno neupravičeno krnjenje temeljnih svoboščin ter omejevanje državljanskega in političnega prostora, ki krši mednarodno pravo o človekovih pravicah, vključno s tako imenovanimi „zakoni o tujih agentih“. Glej na primer „Rusija: Izjava visokega predstavnika v imenu EU ob 10. obletnici uvedbe zakona o tujih agentih“, na voljo na: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/07/20/russia-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-the-10th-anniversary-of-the-introduction-of-the-law-on-foreign-agents/>, „Gruzija: Izjava visokega predstavnika o sprejetju gruzijskega zakona o „tujem vplivu“, ki je na voljo na: https://www.eeas.europa.eu/eeas/georgia-statement-high-representative-adoption-%E2%80%9Cforeign-influence%E2%80%9D-law_en in „EU v BiH o nedavnih dogodkih v RS“, ki je na voljo na: https://www.eeas.europa.eu/delegations/bosnia-and-herzegovina/eu-bih-recent-developments-rs_en?s=219

¹¹ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju (COM(2021) 731 final).

V okviru predloga o političnem oglaševanju se preglednost zagotavlja zlasti tako, da se posameznikom z vsakim političnim oglasom dajo na voljo nekatere informacije. Poleg tega bi morali izdajatelji političnega oglaševanja, ki so zelo velike spletne platforme v smislu akta o digitalnih storitvah¹², dati na voljo informacije, ki jih vsebuje obvestilo za preglednost, prek odložišč izdanih oglasov v skladu s členom 39 navedenega akta. Sedanja pobuda to dopolnjuje z zagotavljanjem javnega dostopa do dopolnilnih informacij v nacionalnih registrih držav članic, povezanih s ponudniki dejavnosti zastopanja interesov, zlasti z jasno navedbo tretje države, v imenu katere se izvaja dejavnost zastopanja interesov, držav članic, v katerih se bo zastopanje interesov izvajalo, ter zakonodajnih predlogov, politik ali pobud, ki jih cilja dejavnost zastopanja interesov.

Ta predlog je prav tako dopolnitev **akta o digitalnih storitvah**, ki od ponudnikov spletnih platform zahteva, da dajo na voljo nekatere informacije o oglasih, ki jih prikazujejo na svojih spletnih vmesnikih. Akt o digitalnih storitvah poleg tega od ponudnikov zelo velikih spletnih platform ali zelo velikih spletnih iskalnikov, ki na svojih spletnih vmesnikih prikazujejo oglase, zahteva, da z uporabo zanesljivega orodja, ki omogoča iskanje, pripravijo in v posebnem oddelku svojega spletnega vmesnika javno objavijo odložišče z informacijami o oglasih. Te ponudnike tudi zavezuje, da ocenjujejo in blažijo tveganja, povezana z delovanjem, zasnovano ali uporabo njihovih storitev, ki imajo dejanske ali predvidljive negativne učinke na celoten nabor družbenih tveganj, tudi v zvezi z državljsko razpravo, volilnimi procesi in javno varnostjo.

Področje uporabe te pobude je različno od področja uporabe akta o digitalnih storitvah, saj zajema dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Take dejavnosti lahko vključujejo (npr. v okviru organizacije in oglaševanja komunikacijske kampanje) oglaševanje na spletnih vmesnikih spletnih platform, ki spadajo na področje uporabe akta o digitalnih storitvah. V tem primeru sedanja pobuda določa, da bi moral subjekt, ki opravlja dejavnosti zastopanja interesov, v svojo registracijo vključiti ponudnike storitev spletnih platform, ustrezne stroške, pripisane njihovim storitvam, pa bi bilo treba vključiti v znesek plačila, ki ga prijavi navedeni subjekt. Vendar ta pobuda v takih primerih ne ureja odgovornosti spletnih posrednikov in ne nalaga zahtev neposredno ponudnikom spletnih platform.

Poleg tega je predlog dopolnitev predloga **evropskega akta o svobodi medijev**¹³, katerega cilj je obravnavati razdrobljene nacionalne regulativne pristope v zvezi s svobodo in pluralnostjo medijev ter uredniško neodvisnostjo, da se zagotovi prosto opravljanje medijskih storitev na notranjem trgu, hkrati pa zagotovi, da lahko države članice še naprej prilagajajo medijsko politiko svojim nacionalnim razmeram v skladu s svojimi pristojnostmi. Navedeni predlog se osredotoča na neodvisnost in stabilno financiranje javnih medijev ter preglednost lastništva medijev in dodeljevanja državnih oglaševalskih sredstev. V skladu z navedenim predlogom bi morali ponudniki medijskih storitev, ki zagotavljajo poročila in aktualne informativne vsebine, prejemnikom storitev omogočiti enostaven in neposreden dostop do svojega pravnega imena in imen svojih neposrednih, posrednih ali dejanskih lastnikov, kar bi načeloma lahko vključevalo tudi vlade tretjih držav. Prav tako bi morali ponudniki medijskih storitev sprejeti ukrepe, za katere menijo, da so primerni za zagotovitev neodvisnosti posameznih uredniških odločitev.

---

¹² Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

¹³ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2022 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o svobodi medijev) in spremembi Direktive 2010/13/EU (COM(2022) 457 final).

Cilj **direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah**¹⁴ je ustvariti enotni trg za avdiovizualne medijske storitve in zagotoviti njegovo pravilno delovanje, hkrati pa prispevati k spodbujanju kulturne raznolikosti ter zagotavljati ustrezno raven varstva potrošnikov in otrok. Malo verjetno je, da bi oglaševalske kampanje, izvedene z namenom vplivanja na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali javnih postopkov odločanja v Uniji, ki jih zajema ta predlog, spadale na področje uporabe navedene direktive.

Kadar ponudniki medijskih storitev razširjajo oglase kot storitev za subjekte, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, bi ta predlog določal, da morajo biti taki ponudniki medijskih storitev navedeni v registraciji subjekta, ustrezni stroški pa morajo biti vključeni v prijavljeni znesek plačila. Vendar ta predlog v takih primerih ne bi nalagal zahtev samim ponudnikom.

Ta predlog ne zajema dejavnosti, ki jih ureja Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, ki ureja statut in financiranje **evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij**, vključno z donacijami javnega organa tretje države ali podjetja, nad katerim lahko tak javni organ neposredno ali posredno izvaja prevladujoč vpliv.

Od leta 2020 se prek **letnih poročil o stanju pravne države**¹⁶ v okviru protikorupcijskega stebra spremljajo ureditve zastopanja interesov in lobiranja v vseh državah članicah v okviru obstoječih evropskih in mednarodnih standardov. Komisija od leta 2022 državam članicam daje priporočila v okviru poročil o stanju pravne države, tudi v zvezi z vidiki, pomembnimi za zastopanje interesov. Leta 2022 je bilo na primer Danski in Slovaški priporočeno, naj uvedeta pravila o lobiranju, Romunija pa je bila pozvana, naj uvede pravila o lobiranju za poslance. Belgija je bila pozvana, naj dokonča zakonodajno reformo o lobiranju, v okviru katere bi se vzpostavil okvir, ki bo vključeval register za preglednost in zakonodajno sled ter bo zajemal tako poslance kot člane vlade. Istega leta je bilo Španiji priporočeno, naj si še naprej prizadeva za pripravo zakonodaje o lobiranju, vključno z vzpostavitvijo obveznega javnega registra lobistov¹⁷.

Komisija je leta 2023 v okviru poročil o stanju pravne države ugotovila, da se področje lobiranja razvija, saj so nekatere države članice revidirale svoja pravila o preglednosti lobiranja v skladu s priporočili iz leta 2022. V Latviji je bil na primer sprejet nov zakon o lobiranju, ki določa vzpostavitev registra o lobiranju. V Estoniji so organi nadaljevali prizadevanja za učinkovito izvajanje smernic o lobiranju. Na Cipru je bila sprejeta izvedbena uredba o lobiranju, v kateri je bil pojasnjen postopek za prijavo, evidentiranje in objavo lobističnih dejavnosti. V Litvi so trenutna pravila o lobiranju prinesla pozitivne rezultate v smislu predloženih prijav. Poročilo o stanju pravne države za leto 2023 je vsebovalo tudi

¹⁴ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

¹⁵ Uredba (EU, Euratom) št. 1141/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (UL L 317, 4.11.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1141/oj>).

¹⁶ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism_sl

¹⁷ V Poročilu o stanju pravne države za leto 2022 so bila dana nadaljnja priporočila v zvezi z lobiranjem za Nemčijo, Estonijo, Irsko, Francijo, Hrvaško, Italijo, Latvijo, Luksemburg, Madžarsko, Nizozemsko in Poljsko.

dodatna priporočila državam članicam v zvezi z lobiranjem in zastopanjem interesov, če priporočila iz leta 2022 niso bila v celoti obravnavana ali so se pojavili novi izzivi¹⁸.

Namen predlagane **direktive o boju proti korupciji**¹⁹ je zaščititi demokracijo in družbo pred posledicami korupcije ter posodobiti kazenskopравни okvir Unije, da bi poleg kaznivih dejanj podkupovanja in poneverbe vključeval tudi trgovanje z vplivom, zlorabo funkcij, oviranje pravosodja in obogatitev s korupcijo. Brez obravnave bi lahko prikrito vplivanje in splošno pomanjkanje preglednosti pri zastopanju interesov omogočilo in spodbujalo korupcijo. Kadar so taka kazniva dejanja storjena v korist tretje države, predlagana direktiva določa, da bi morale države članice to obravnavati kot oteževalno okoliščino. Ta predlog naj bi dopolnil predlagano direktivo o boju proti korupciji, saj se pričakuje, da bo preglednost dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjektov tretjih držav pozitivno prispevala k preprečevanju in odkrivanju korupcije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Spodbujanje, varovanje in krepitev demokracije v Uniji so v središču prednostnih nalog Komisije, kot so določene v političnih usmeritvah predsednice Ursule von der Leyen²⁰. Komisija je leta 2020 v okviru glavne ambicije „nova spodbuda za evropsko demokracijo“ predstavila **akcijski načrt za evropsko demokracijo**²¹, katerega cilj je zaščititi in okrepiti demokracije Unije z varovanjem integritete volitev, spodbujanjem svobodnih in poštenih volitev, krepitvijo svobode in pluralnosti medijev ter bojem proti dezinformacijam in tujemu vmešavanju.

Predsednica Ursula von der Leyen je v govoru o stanju v Uniji leta 2022²² napovedala sveženj ukrepov za zaščito demokracije pred prikritim tujim vplivom. Sveženj dopolnjuje že sprejete ukrepe na ravni Unije v okviru akcijskega načrta za evropsko demokracijo. Razen te pobude sveženj vključuje konkretne ukrepe v zvezi z volilnimi zadevami pred volitvami v Evropski parlament in ukrepe za krepitev spodbudnega državljskega prostora ter spodbujanje vključujočega in učinkovitega sodelovanja javnih organov z organizacijami civilne družbe ter državljanji in državljkami²³. Vsi ti ukrepi so namenjeni krepitvi demokratične odpornosti od znotraj.

S to pobudo bi se spremenila **direktiva o zaščiti prijaviteljev**²⁴, ki bi zagotovila, da imajo prijavitelji možnost opozoriti nadzorne organe, ki jih ustanovijo države članice, o dejanskih ali morebitnih kršitvah zahtev iz predloga.

Ta pobuda nikakor ne vpliva na uporabo omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih v skladu s členom 29 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 215 PDEU. Ti ukrepi so bistveno

---

¹⁸ Nadaljnja priporočila v zvezi z lobiranjem zadevajo Nemčijo, Češko, Dansko, Irsko, Španijo, Francijo, Hrvaško, Italijo, Latvijo, Luksemburg, Madžarsko, Nizozemsko, Avstrijo, Poljsko, Romunijo in Slovaško.

¹⁹ Predlog direktive o boju proti korupciji, nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ in Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije ter spremembi Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta (COM(2023) 234 final).

²⁰ https://commission.europa.eu/document/aa3bc4a8-50b7-425a-a81c-e7360e01a24d_sl

²¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/european-democracy-action-plan_sl

²² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/speech_22_5493

²³ COM(2023) 630 final, C(2023) 8626 final in C(2023) 8627 final.

²⁴ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

orodje skupne zunanje in varnostne politike Unije, prek katerega lahko Unija posreduje, kadar je potrebno, da bi preprečila konflikte ali se odzvala na nastajajoče ali sedanje krize na mednarodni ravni ter spodbujala mir, demokracijo, spoštovanje pravne države, človekovih pravic in mednarodnega prava. Ta predlog predvsem ne vpliva na prepoved neposrednega ali posrednega dajanja sredstev ali gospodarskih virov na razpolago ali v korist fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom ali z njimi povezanim fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, ki so uvrščeni na seznam omejevalnih ukrepov Unije.

Ta pobuda bo povezana s predlogom direktive o **čezmejnih dejavnostih združenj**²⁵. Čeprav navedeni predlog ustvarja dodatno pravno obliko za neprofitna združenja ter bo olajšal njihove čezmejne dejavnosti in jim podelil nekatere pravice, bo ta zakonodajna pobuda uvedla skupne standarde preglednosti in odgovornosti za dejavnosti zastopanja interesov, katerih namen je vplivati na postopek odločanja v Uniji in ki se izvajajo v imenu tretjih držav. V praksi bodo morala evropska čezmejna združenja izpolnjevati ciljno usmerjene zahteve glede preglednosti iz tega predloga le, če izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjektov tretjih držav.

Ta pobuda ne bi vplivala na pooblastila Komisije, da začne in izvaja preiskave izkrivljajočih tujih subvencij na podlagi **uredbe o tujih subvencijah**²⁶ ali izdaja mnenja na podlagi **uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb**²⁷.

Nazadnje, nekateri subjekti, ki zastopajo interese v imenu tretjih držav, bi lahko spadali na področje uporabe **direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti**²⁸. Teh primerov ne bi bilo veliko in bi bili omejeni na situacije, ko bi bila dejanja velikega podjetja pripisana tretji državi.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga tega predloga je člen 114 PDEU, ki določa sprejetje ukrepov za zagotovitev vzpostavitve in delovanja notranjega trga. Ta določba omogoča sprejetje ukrepov za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih namen je vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Je ustrezna pravna podlaga za posredovanje, ki zajema ponudnike storitev na notranjem trgu in obravnava razlike med določbami držav članic, ki ovirajo temeljne svoboščine in neposredno vplivajo na delovanje notranjega trga.

Razlike v nacionalnih zakonodajah obstajajo in se še večajo, saj so nekatere države članice sprejele ali nameravajo sprejeti zakonodajo o zahtevah glede preglednosti za zastopanje

²⁵ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih čezmejnih združenjih (COM(2023) 516 final), ki obravnava razdrobljenost nacionalnih pravil za združenja in neprofitne organizacije po vsej Uniji ter olajšuje njihove čezmejne dejavnosti na notranjem trgu.

²⁶ Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (UL L 330, 23.12.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>), katere cilj je vzpostaviti usklajen okvir za odpravo izkrivljanja konkurence na notranjem trgu, ki ga neposredno ali posredno povzročajo tuje subvencije.

²⁷ Uredba (EU) 2019/452 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji (UL L 79I, 21.3.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>) zagotavlja okvir Unije za pregled neposrednih naložb iz tretjih držav zaradi varnosti ali javnega reda.

²⁸ Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (UL L 322, 16.12.2022, str. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>). Uporablja se za vse družbe z omejeno odgovornostjo, ki niso MSP, kot so opredeljena v računovodski direktivi, in za vse družbe z omejeno odgovornostjo, ki kotirajo na reguliranem trgu (vključno z MSP, ki kotirajo na borzi), vendar brez mikropodjetij.

interesov. To stanje povzroča regulativno razdrobljenost, saj se pravila za obravnavo preglednosti subjektov, ki zastopajo interese v zvezi s tretjimi državami, razlikujejo v specifičnih elementih preglednosti, ki jih zahtevajo (informacije, ki jih je treba razkriti, pogostost njihovega posodabljanja), in njihovem obsegu (vrste zajetih ali izvzetih dejavnosti).

Takšna razdrobljenost ovira čezmejno zagotavljanje zastopanja interesov in se bo verjetno povečala zlasti v zvezi z zagotavljanjem takih dejavnosti, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Cilj harmoniziranih ukrepov za preglednost je ustvariti enake konkurenčne pogoje, zmanjšati obstoječe stroške izpolnjevanja obveznosti in regulativno arbitražo ter pojav dodatnih ovir na notranjem trgu za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ki so posledica nedoslednega razvoja nacionalnih zakonodaj. Brez ukrepanja na ravni Unije se bo ta raznolikost še povečala s sprejetjem novih pobud, ki obravnavajo zlasti zastopanje interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, v nekaterih državah članicah, medtem ko v drugih državah članicah preglednost storitev zastopanja interesov ne bo obravnavana.

Ta predlog v skladu s ciljem notranjega trga določa, da bi se morali subjekti registrirati v državi članici, v kateri imajo glavni sedež, ne glede na državo članico ali države članice, v katerih želijo izvajati svoje dejavnosti zastopanja interesov. Poleg tega predlog določa, da bi imel nadzorni organ v posebnih primerih in na sorazmeren način možnost zahtevati informacije, ki bi se lahko posredovale nadzornim organom drugih držav članic.

V skladu s členom 2 PEU²⁹ je cilj te pobude tudi okrepiti integriteto demokratičnih institucij Unije in držav članic ter zaupanje javnosti vanje, in sicer z zagotavljanjem preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ter z izboljšanjem poznavanja obsega navedenih dejavnosti, trendov pri njih in akterjev, ki so vključeni v dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Medtem ko je cilj zagotavljanja preglednosti dejavnosti, s katerimi tretje države poskušajo vplivati na javno odločanje v Uniji, pomemben dejavnik pri izbiri harmonizacijskih ukrepov iz tega predloga, je glavni cilj predloga izboljšanje pogojev za delovanje notranjega trga.

Glede na navedeno je potrebna popolna harmonizacija na ravni Unije, ustrezna pravna podlaga za to pobudo pa je člen 114 PDEU³⁰.

- **Subsidiarnost**

V skladu z načelom subsidiarnosti (člen 5(3) PDEU) se ukrepi na ravni Unije sprejmejo le, če države članice zastavljenih ciljev ne morejo zadovoljivo doseči same, ampak jih je mogoče zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje doseči na ravni Unije.

Ker se pravila držav članic, ki se nanašajo na zastopanje interesov v imenu tretjih držav, razlikujejo po svojem področju uporabe, vsebini in učinku, se pojavlja neenoten okvir nacionalnih pravil in obstaja tveganje, da se bodo razlike še povečale, zlasti v zvezi z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Ta neenotnost spodbujata notranji trg, saj ustvarja neenake konkurenčne pogoje in nepotrebne stroške za subjekte, ki želijo izvajati dejavnosti čezmejnega zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Tak položaj spodbuja uporabo regulativne arbitraže v izogib ukrepom za preglednost, kar vpliva na zaupanje državljanov v učinkovitost ureditve.

---

²⁹ Glej sodbo z dne 16. februarja 2022 v zadevi Madžarska proti Evropskemu parlamentu in Svetu, C-156/21, ECLI:EU:C:2022:97, v kateri je Sodišče razsodilo, da mora biti Evropska unija v mejah svojih pristojnosti, določenih s Pogodbama, sposobna braniti svoje vrednote.

³⁰ Glej tudi sodbo z dne 10. decembra 2002 v zadevi British American Tobacco (Investments) in Imperial Tobacco, C-491/01, ECLI:EU:C:2002:741, točka 75.

Te težave je mogoče rešiti le s posredovanjem na ravni Unije, saj urejanje na nacionalni ravni že povzroča ovire za čezmejne dejavnosti zastopanja interesov na notranjem trgu. Nasprotno pa bi bili učinki kakršnega koli ukrepa, sprejetega v skladu z nacionalnim pravom, omejeni na eno samo državo članico in bi jih lahko subjekti, ki zastopajo interese v imenu tretjih držav iz drugih držav članic, zaobšli oziroma bi bilo te subjekte težko nadzorovati. Poleg tega nekatere države članice trenutno načrtujejo zakonodajne pobude na področju tujega vpliva, ki morda niso usklajene s sorazmernim in ciljanim pristopom te pobude ter morda ne bodo zagotovile celovitega sistema zaščitnih ukrepov. To je mogoče na celotnem notranjem trgu dosledno obravnavati le z ukrepanjem na ravni Unije. Uvedba skupnih in sorazmernih standardov za preglednost zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na ravni Unije je bistvena za zagotovitev, da se taki ukrepi dosledno uveljavljajo v vseh državah članicah ob upoštevanju vseh temeljnih pravic in še zlasti ob uporabi celovitih zaščitnih ukrepov, vključno z dostopom do sodnega varstva.

Dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, so poleg tega nadnacionalno vprašanje s čezmejnimi posledicami, ki ga je treba obravnavati na ravni Unije. Vplivanje na politične odločitve in politične procese v eni državi članici ima lahko posledice preko meja te države članice, bodisi v drugi državi članici bodisi na evropski ravni. Posledica neukrepanja na ravni Unije je lahko manjša seznanjenost nekaterih držav članic z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Zdi se malo verjetno, da bi se države članice same približevale usklajenim standardom za zbiranje primerljivih podatkov o dejavnostih zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ali vzpostavile sistematičen mehanizem sodelovanja na ravni Unije za medsebojno izmenjavo informacij in izmenjavo informacij s Komisijo.

- **Sorazmernost**

Kar zadeva sorazmernost, vsebina in oblika predlaganega ukrepa ne presega tistega, kar je nujno potrebno za doseganje cilja, tj. zagotovitev pravilnega delovanja notranjega trga.

Predlog temelji na obstoječi zakonodaji Unije ter je sorazmeren in potreben za doseganje v njem zastavljenih ciljev. Predvideni ukrepi so omejeni na to, kar je potrebno za odpravo sedanje in pričakovane razdrobljenosti relevantnega regulativnega okvira.

Predlog je omejen na zahteve glede preglednosti, naslovljene samo na subjekte, ki opravljajo storitve zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Sorazmernost obveznosti glede preglednosti je bila skrbno proučena in se odraža v omejenih zahtevah, ki se naložijo (jasno omejene zahteve po informacijah, omejene obveznosti v smislu vodenja evidenc itd.). Namen predloga ni omejiti zagotavljanje storitev zastopanja interesov, temveč izboljšati delovanje notranjega trga in olajšati čezmejno zagotavljanje teh storitev, in sicer s povečanjem preglednosti teh storitev na usklajen način po vsej Uniji.

Predlog vključuje potrebne zaščitne ukrepe, namenjene zagotavljanju sorazmernega prenosa in izvrševanja ter preprečevanju tveganj stigmatizacije. Namen predloga ni preprečiti tretjim državam, da uveljavljajo svoja stališča, temveč zagotoviti, da bo to potekalo na pregleden in odgovoren način. Predlog ne nalaga zahtev za subjekte zgolj zato, ker prejemajo finančna sredstva iz tujine, temveč se osredotoča na zagotavljanje večje preglednosti pri izvajanju dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, katerih namen je vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali postopkov javnega odločanja v Uniji. Zato se prispevki k osnovnemu financiranju organizacije ali podobna finančna podpora, ki se zagotavlja na primer v okviru sheme nepovratnih sredstev donatorjev iz tretje države za neprofitne organizacije, ne bi smeli šteti za plačilo za storitev zastopanja interesov, kadar niso povezani z dejavnostjo zastopanja interesov, tj. kadar bi subjekt tako financiranje prejel ne

glede na to, ali za tretjo državo, ki zagotavlja tako financiranje, izvaja posebne dejavnosti zastopanja interesov.

Poleg tega predlog vključuje posebno zahtevo, da morajo biti informacije v nacionalnih registrih držav članic predstavljene nevtrarno in z dejstvi ter na način, ki ne privede do stigmatizacije registriranih subjektov. Informacije zlasti ne bi smele biti predstavljene ali opremljene z izjavami ali določbami, ki bi lahko ustvarile ozračje nezaupanja do registriranih subjektov ali ki bi lahko fizične ali pravne osebe iz držav članic ali tretjih držav odvrnile od sodelovanja z njimi ali zagotavljanja finančne podpore.

Pooblastila nadzornih organov, da od subjektov, ki spadajo na področje uporabe pobude, zahtevajo informacije, so skrbno določena, da se zagotovi, da se zadevnim subjektom ne nalagajo nepotrebne ali pretirane zahteve. Tako določen okvir je dvodelen: nadzorni organi lahko poleg tega, kar je vključeno v nacionalni register, zahtevajo le omejene informacije in le v omejenih okoliščinah.

Za zagotovitev sorazmernosti sankcij predlog določa, da lahko nadzorni organi za kršitve predlaganih obveznosti naložijo le sankcije, omejene na upravne globe, ki poleg tega ne presegajo določene zgornje meje, ki temelji na gospodarski zmožnost subjekta. Kazenske sankcije so eksplicitno izključene. Države članice so odgovorne za zagotavljanje prepovedi sodelovanja v dejavnostih, s katerimi je mogoče zaobiti določbe Direktive.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členom 114 PDEU je zakonodajalec pooblaščen za sprejemanje uredb in direktiv.

Direktiva, ki zagotavlja popolno harmonizacijo zahtev glede preglednosti, ki se uporabljajo za subjekte, ki zastopajo interese v imenu tretjih držav, da bi vplivali na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na postopke javnega odločanja na notranjem trgu, je primerna.

Z uvedbo popolne harmonizacije zahtev glede preglednosti in odgovornosti se s pobudo preprečuje tudi čezmerno prenašanje zakonodaje. Državam članicam bi bilo v okviru harmoniziranih pravil zlasti prepovedano nalaganje širših zahtev glede preglednosti. Države članice bi ohranile omejeno diskrecijsko pravico v okviru področja uporabe popolnoma harmoniziranih ukrepov in kot je izrecno določeno v pravni pobudi. Države članice bi lahko na primer same določile enega ali več nacionalnih registrov in nadzornih organov na svojem ozemlju (npr. več organov, pristojnih za različne dele ozemlja).

To ne vpliva na pristojnost držav članic, da določijo pravila ob polnem spoštovanju prava Unije za vidike, ki jih harmonizirana pravila ne zajemajo, na primer, da določijo pravila za njihove javne uslužbenke, ki stopijo v stik s subjekti, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z deležniki**

Predlog je rezultat obsežnih posvetovanj z deležniki, v katerih je Komisija uporabila splošna načela in standarde za posvetovanje z deležniki. V strategiji posvetovanja so bili opredeljeni ključni relevantni deležniki. Komisija je med oktobrom 2022 in majem 2023 izvedla prvi krog obsežnih posvetovanj z deležniki. Dodatna posvetovanja z organi držav članic, gospodarskimi subjekti in organizacijami civilne družbe, tudi o morebitnih možnih politikah, so bila izvedena avgusta in septembra 2023.

Komisija je naročila zunanjo specializirano študijo v podporo pripravi tega predloga³¹. Izvajalec je v okviru te podporne študije opravil vrsto posameznih posvetovanj s ključnimi deležniki.

Javno posvetovanje, ki so mu bile priložene povratne informacije na poziv k predložitvi dokazov³², je bilo objavljeno 16. februarja 2023 in je trajalo do 14. aprila 2023. Povratne informacije in prispevki deležnikov so zagotovili zlasti informacije za pripravo opredelitve problema in možnih politik. Udeležba v javnem posvetovanju se je spodbujala s kampanjo na družbenih medijih in objavami na spletišču Komisije.

Komisija je izvedla dve raziskavi Flash Eurobarometer o demokraciji ter o državljanstvu in demokraciji. Prva raziskava je pokazala, da so po mnenju več kot petine Evropejcev in Evropejk propaganda in lažne ali zavajajoče informacije iz nedemokratskega tujega vira ter prikrito tuje vmešavanje v politike in gospodarstvo njihove države, vključno s financiranjem domačih akterjev, ena najresnejših groženj demokraciji³³. Druga raziskava je pokazala, da se približno osem od desetih Evropejcev in Evropejk strinja, da je tuje vmešavanje v evropske demokratične sisteme resna težava, ki bi jo bilo treba obravnavati³⁴.

Poleg tega je bila pripravljena ocena učinka, v kateri so predstavljeni razlogi, analiza in dokazi, ki so na voljo za obravnavo zadevne teme³⁵. Ocena učinka vsebuje podrobno predstavitev in analizo strategije posvetovanja in njenih rezultatov.

Komisija je organizirala več srečanj fokusnih skupin s ključnimi deležniki, da bi zbrala dodatne dokaze in podatke o specifičnih težavah, ki jih obravnava pobuda, pa tudi o političnem pristopu in njegovih učinkih. Na srečanjih fokusnih skupin so se zbrali deležniki, ki se ukvarjajo z odnosi z javnostmi in lobiranjem, kot so predstavniške organizacije zadevnih sektorjev poslovne skupnosti, podjetja za lobiranje, svetovanje in odnose z javnostmi, organizacije civilne družbe in pravni strokovnjaki, ki zagotavljajo storitve zastopanja interesov. V fokusnih skupinah so se zbrali tudi strokovnjaki za ustrezna področja, kot so akademiki, ustrezni nacionalni organi, tudi na lokalni ravni, ter mednarodne organizacije in organi za določanje standardov. Z organizacijami civilne družbe in državami članicami so potekala dodatna srečanja, tudi na visoki ravni.

Komisija je analizirala tudi stališča ter analitične dokumente in študije, ki jih je prejela med pripravo predloga. Nazadnje je na lastno pobudo izvedla tudi dvostranska posvetovanja z deležniki.

Udeleženci v fokusnih skupinah so na splošno izrazili podporo pobudi, ki obravnava skupna pravila v zvezi s preglednostjo za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Poudarili so izzive, ki izhajajo iz potrebe po skladnosti z različnimi sistemi in pravili v državah članicah, ter podprli harmonizirana pravila na ravni Unije.

Poleg tega so se deležniki med javnim posvetovanjem na splošno strinjali, da je potrebno ukrepanje Unije za povečanje preglednosti v zvezi z lobiranjem, dejavnostmi odnosov z javnostmi in vsemi drugimi dejavnostmi, ki znatno vplivajo na demokratično sfero, kadar se izvajajo v imenu tretjih držav.

---

³¹ Študija bo na voljo na spletni strani https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/democracy-and-electoral-rights/studies_en.

³² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13744-Preglednost-prikritega-vmesavanja-tretjih-drzav_sl.

³³ Flash Eurobarometer 522 o demokraciji.

³⁴ [Flash Eurobarometer 528](#) o državljanstvu in demokraciji.

³⁵ Glej priloženo oceno učinka.

Natančneje, velika večina sodelujočih v javnem posvetovanju je navedla, da bi lahko dejavnosti lobiranja in odnosov z javnostmi v imenu tretjih držav povzročile veliko tveganje za prikrito poseganje tretjih držav v demokratični prostor Unije in javno razpravo ter omogočile korupcijo.

Državljeni Unije izražajo zaskrbljenost glede učinkov tujega vmešavanja na demokracije Unije. Velika večina jih je zahtevala večjo preglednost v zvezi z dejavnostmi zastopanja interesov in usklajen odziv na ravni Unije.

Komisija je prejela 29 odgovorov na dodatna posvetovanja z deležniki, ki jih je izvedla avgusta in septembra 2023: 11 odgovorov organizacij civilne družbe, 15 odgovorov držav članic in tri odgovore organizacij, ki zastopajo panogo zastopanja interesov.

Države članice so se v odgovorih na vprašalnik na splošno strinjale, da v družbi obstaja temeljni interes za obveščenost o dejavnostih zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Pet držav članic je izrecno izrazilo mnenje, da je treba uvesti harmonizirane ukrepe za povečanje preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, katerih namen je vplivati na postopke odločanja. Dve državi članici sta izpostavili, da bi bilo treba pri oblikovanju zakonodajnega predloga ustrezno upoštevati temeljne pravice. Sedem držav članic je navedlo, da bi bilo treba nadzornim organom dovoliti, da ob upoštevanju zaščitnih ukrepov od registriranih subjektov zahtevajo specifične informacije.

Devet organizacij civilne družbe je v odgovorih na vprašalnik izrazilo stališče, da bi moral zakonodajni ukrep zajemati vse vrste dejavnosti zastopanja interesov in ne bi smel biti omejen na tiste, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Tri organizacije civilne družbe so izrazile potrebo po jasni opredelitvi pojma zastopanja interesov. Osem organizacij civilne družbe je poudarilo problematiko preprečevanja stigmatizacije in pojasnilo, da registracija ne bi smela privedi do stigmatizacije, temveč do normalizacije zastopanja interesov, saj legitimnost zastopanja interesov ni odvisna od tega, čigavi interesi so zastopani, temveč od etičnih standardov, ki se uporabljajo pri izvajanju dejavnosti zastopanja interesov. Tri organizacije civilne družbe so izrecno izpostavile potrebo po zagotovitvi zaščitnih ukrepov, ki se zahtevajo za uveljavljanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča. Štiri organizacije civilne družbe so pozvale k izvzetju manjših subjektov iz zahteve po registraciji.

Vsi predstavniki panoge, ki so odgovorili na vprašalnik, se zavzemajo za harmonizacijo zahtev glede registracije in preglednosti na ravni Unije. Dva predstavnika panoge sta Komisiji priporočila, naj upošteva vse oblike dejavnosti zastopanja interesov in naj ne harmonizira le tistih, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Vsi predstavniki panoge so se strinjali, da se iz področja uporabe zahtev glede preglednosti ne bi smel izvzeti noben določen subjekt, da se prepreči tveganje izogibanja.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija se je pri pripravi tega predloga oprla na obsežno strokovno znanje.

Dokazna podlaga temelji na notranjih in zunanjih raziskavah, obsežnih posvetovalnih dejavnostih in dvostranskih srečanjih z deležniki, podprta pa je bila z zunanjo študijo.

Ustrezno delo v Evropskem parlamentu (vključno s Posebnim odborom o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Uniji, vključno z dezinformacijami³⁶) in Svetu³⁷ je dodatno prispevalo k analitičnemu procesu Komisije.

---

³⁶ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2020/2268(INI)).

Poleg javnega posvetovanja je Komisija sodelovala zlasti na več sestankih fokusnih skupin z ustreznimi deležniki, pri čemer so bila vprašanja posebej prilagojena posameznim kategorijam.

Upoštevala so se tudi navodila, ki so jih podali mednarodni organi za določanje standardov, vključno s Svetom Evrope in Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)³⁸. Zlasti so priporočili pravno ureditev dejavnosti lobiranja v okviru javnega odločanja ter preglednost in integriteto pri lobiranju in financiranju iz tujine, hkrati pa opozorili na pomen spoštovanja temeljnih pravic.

Študija, na kateri temelji pobuda, vključuje pregled literature, ki potrjuje splošno razširjenost tujega vmešavanja v demokratične procese, ki se je sčasoma še povečala.

- **Ocena učinka**

Komisija je v skladu s svojo politiko „boljšega pravnega urejanja“ izvedla oceno učinka tega predloga³⁹.

Komisija je proučila različne možne politike za doseg splošnih ciljev predloga. Ocenjene so bile tri možne politike z različno stopnjo regulativne intenzivnosti:

Kot prva možnost je bil proučen nezakonodajni ukrep. V okviru te možnosti bi se državam članicam priporočil sklop ukrepov, ki bi se uporabljali za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Države članice bi bile pozvane, naj zagotovijo podobne in sorazmerne ukrepe za preglednost, namenjene olajšanju odgovornosti in nadzora ter obravnavanju izzivov za demokratične procese, povezanih s takimi dejavnostmi. Izvajanje priporočil bi se ustrezno spremljalo. V poročilu bi bili ocenjeni učinki priporočila in obravnavani drugi ukrepi, vključno z morebitno prihodnjo zakonodajo. Ta možnost je bila zavržena, ker posredovanje, ki temelji izključno na nezakonodajnih ukrepih, ne bi preprečilo nastanka dodatnih ovir za delovanje notranjega trga za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Poleg tega bi ta možnost brez vključitve registracije, ki bi se uporabljala na ravni Unije, pomenila višje stroške usklajevanja. Ta možnost politike bi tudi dopuščala zelo široko diskrecijsko pravico na nacionalni ravni pri izvajanju zahtev glede preglednosti in zlasti ne bi zagotovila izvajanja zaščitnih ukrepov, ki jih predpisuje izbrana možnost.

Druga obravnavana in izbrana možnost je ciljno usmerjen zakonodajni ukrep, ki se osredotoča na preglednost dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. V skladu s tem scenarijem bi bile v zakonodajnem instrumentu opredeljene zahteve glede preglednosti in odgovornosti, ki bi se uporabljale za subjekte, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Od gospodarskih subjektov bi se zahtevalo, da vodijo omejene evidence in nacionalnim registrom, ki jih vzpostavijo države članice, na usklajen način zagotovijo omejene informacije o sebi, dejavnostih, ki jih izvajajo, in subjektih tretjih držav, v imenu

---

³⁷ Glej na primer sklepe Sveta Dopolnilna prizadevanja za krepitev odpornosti in preprečevanje hibridnih groženj z dne 10. decembra 2019 (14972/19), sklepe Sveta z dne 28. septembra 2021 Globalni pristop k raziskavam in inovacijam – Evropska strategija za mednarodno sodelovanje v spreminjajočem se svetu (12301/21), sklepe Sveta z dne 18. julija 2022 o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju (FIMI) (11429/22) ter sklepe Sveta z dne 10. marca 2023 o uporabi Listine EU o temeljnih pravicah; vloga prostora civilne družbe pri varstvu in spodbujanju temeljnih pravic v EU (7388/23).

³⁸ Kot so načela OECD za preglednost in integriteto pri lobiranju ali priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o pravni ureditvi lobističnih dejavnosti v okviru javnega odločanja, CM/Rec(2017)2.

³⁹ SWD(2023) 663 final.

katerih delujejo. Ta možnost vključuje zaščitne ukrepe, namenjene zagotavljanju sorazmernega prenosa in izvrševanja ter preprečevanju tveganj stigmatizacije.

Tretja obravnavana možnost bi vključevala obsežen zakonodajni ukrep, vključno z okrepljenimi zahtevami glede poročanja in vzpostavitvijo sistema predhodne odobritve ali izdaje dovoljenj, v okviru katerega bi lahko države članice zavrnile izdajo dovoljenja zaradi pomislekov glede javne varnosti. Tak sistem bi subjektom, ki izvajajo zastopanje interesov v imenu tretjih držav na notranjem trgu, nalagal obveznost pridobitve dovoljenja za opravljanje takih storitev za tretje države. Pri tem bi se verjetno pojavila vprašanja glede sorazmernosti in to bi lahko negativno vplivalo na podjetja, zlasti na prizadete manjše gospodarske akterje in nekomercialne organizacije. Ta možnost bi lahko nesorazmerno vplivala na temeljne pravice, zlasti na svobodo združevanja in svobodo izražanja. Poleg tega bi lahko zahteva glede predhodne odobritve ali izdaje dovoljenj škodovala geopolitičnim interesom Unije: to bi povzročilo tveganje povračilnih ukrepov iz držav, ki trenutno izvajajo dejavnosti vplivanja v Uniji, če bi bile njihove dejavnosti zavrnjene. Podobno bi lahko to negativno vplivalo tudi na ugled Unije, če bi ta možnost lahko vključevala nesorazmerne omejitve pravice do svobode združevanja.

Izbrana možnost politike ustrezno odpravlja regulativne vrzeli in razlike med državami članicami, hkrati pa zagotavlja popolno skladnost z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti. Ta pristop se je izkazal tudi za najbolj koristnega z vidika njegovih učinkov.

Prvič, pričakuje se, da bodo gospodarski učinki zelo omejeni, in sicer z malo stroški izpolnjevanja obveznosti v zvezi z zahtevami glede vodenja evidenc in registracije (te so kar najbolj usklajene z obstoječim poslovnim procesom) in omejenim številom zadevnih subjektov na notranjem trgu (ocenjujejo se med 712 in 1 068 v skladu z različnimi scenariji) ter omejenimi stroški izvrševanja za nacionalne uprave. Javne registre, ki jih bodo vzpostavile države članice, bi podpirala javno dostopna informacijska orodja v skladu s sporočilom o digitalnem kompasu do leta 2030 in potrebo po spodbujanju oblikovanja politike „privzeto digitalno“ v zakonodaji Unije. Pričakuje se, da se bodo nastali stroški izravnali z zmanjšanjem in preprečevanjem razdrobljenosti na notranjem trgu.

Drugič, ob upoštevanju prilagojene narave zahtev in pomembnih zaščitnih ukrepov, vključenih v predlog, se pričakuje, da bo imel predlog pozitivne učinke na družbo, saj bo pobuda povečala preglednost in odgovornost zadevnih udeležencev na trgu ter izboljšala poznavanje obsega navedenih dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, trendov pri teh dejavnostih in akterjev, ki so vanje vključeni. Pričakuje se tudi, da bo pobuda okrepila zaupanje javnosti v odločanje in naravo reguliranih storitev ter tako prispevala k doseganju cilja trajnostnega razvoja št. 16 „spodbujati miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh“.

Določene možnosti glede obsega posredovanja so bile opuščene že od samega začetka. Možnost, ki bi zajemala zgolj dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu nekaterih tretjih držav, je bila zavrnjena zaradi operativnih težav pri določitvi ustreznih meril za razlikovanje in dogovarjanju o njih ter povečanega tveganja stigmatizacije za subjekte, ki zastopajo interese v imenu teh držav. Možnost, ki bi zajemala dejavnosti zastopanja interesov, katerih namen je vplivati na odločanje v Uniji in ki se izvajajo v imenu katerega koli subjekta, je bila zavrnjena, saj ne bi bila dovolj ciljana glede na zastavljeni cilj pobude (preglednost prikritega vpliva uprav tretjih držav) in bi bila nesorazmerna.

Nazadnje se pričakuje, da pobuda ne bo vplivala na okolje, zato bo spoštovano načelo, da se ne škoduje bistveno, pobuda pa je skladna s ciljem podnebne nevtralnosti, njegovimi vmesnimi cilji in cilji prilagajanja iz evropskih podnebnih pravil.

Odbor za regulativni nadzor je 17. novembra 2023 izdal „pozitivno mnenje s pridržki“ v zvezi z osnutkom ocene učinka⁴⁰. Pripombe odbora so bile osredotočene na podrobni opis, na katerem temelji pobuda, ter na predstavitev možnih politik in njihovih učinkov (s poudarkom na predlagani strukturi upravljanja in vlogi Komisije v njej). Obrazložitev, kako so se pripombe upoštevale, je vključena v oceno učinka, ki je priložena temu predlogu.

- **Temeljne pravice**

Ukrepi so zasnovani ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in svoboščin, vključno s svobodo izražanja in obveščanja, volilno pravico, pravico do dobrega upravljanja in pravico do svobode gospodarske pobude.

Temeljne pravice in svoboščine se lahko omejijo le, če je to upravičeno z uresničevanjem legitimnega javnega interesa, pod pogojem, da je omejitev sorazmerna z zastavljenim ciljem. Zagotavljanje preglednosti, pravičnosti, nepristranskosti in demokratične odgovornosti v javnem odločanju in javni upravi ter preprečevanje neupravičenega prikritega vmešavanja v tako odločanje in upravo so nujni razlogi v javnem interesu.

Predlog uvaja omejene omejitve naslednjih temeljnih pravic iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina): pravice do zasebnega življenja (člen 7), pravice do varstva osebnih podatkov (člen 8), svobode združevanja (člen 12), svobode umetnosti in znanosti (člen 13), svobode izražanja in obveščanja (člen 11) ter svobode gospodarske pobude (člen 16).

Čeprav te pravice niso absolutne in se zanje lahko uvedejo omejitve, morajo biti vse omejitve skladne z zahtevami iz člena 52(1) Listine; med drugim morajo biti omejene na to, kar je potrebno, in spoštovati načelo sorazmernosti.

Pravica do zasebnega življenja in pravica do varstva osebnih podatkov

Predlog uvaja omejene omejitve **pravice do zasebnega življenja** (zajamčene s členom 7 Listine in členom 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah (EKČP)) in **pravice do varstva osebnih podatkov** (člen 8 Listine), saj od subjektov zahteva, da določene informacije hranijo in jih zagotavljajo nacionalnim organom, ter določa izmenjavo takih informacij med pristojnimi nacionalnimi organi in dostop javnosti do dela teh informacij.

Kot je ugotovilo Sodišče Evropske unije, je treba določbe, ki nalagajo ali dovoljujejo posredovanje osebnih podatkov, kot so ime, kraj prebivališča ali finančna sredstva fizičnih oseb, javnemu organu, opredeliti kot poseganje v njihovo zasebno življenje in torej kot omejitev pravice, zajamčene s členom 7 Listine, brez poseganja v morebitno upravičenost takih določb. Enako velja za določbe, ki določajo razširjanje takih podatkov javnosti⁴¹. Poleg tega je bilo Sodišče mnenja, da dajanje osebnih podatkov na voljo javnosti na način, ki potencialno omogoča dostop do takih informacij neomejenemu številu oseb, pomeni hudo poseganje v temeljni pravici iz členov 7 in 8 Listine⁴². Hkrati, kot je poudarilo Sodišče, temeljni pravici iz členov 7 in 8 Listine nista absolutni pravici in ju je treba obravnavati glede na njuno vlogo v družbi. Ti pravici se lahko omejita, če je taka omejitev predpisana z

---

⁴⁰ SEC(2023) 637.

⁴¹ V zvezi s tem glej sodbe z dne 20. maja 2003 v združenih zadevah Österreichischer Rundfunk in drugi, C-465/00, C-138/01 in C-139/01, ECLI:EU:C:2003:294, točke 73 do 75 in 87 do 89; sodbe z dne 9. novembra 2010 v združenih zadevah Volker und Markus Schecke in Eifert, C-90/09 in C-93/09, ECLI:EU:C:2010:662, točke 56 do 58 in 64; ter sodbo z dne 2. oktobra 2018 v zadevi Ministerio Fiscal, C-207/16, ECLI:EU:C:2018:788, točki 48 in 51.

⁴² Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2022 v združenih zadevah Luxembourg Business Registers, C-37/20 in C-601/20, ECLI:EU:C:2022:912, točke 42 do 44.

zakonom, spoštuje bistvo teh pravic ter je nujno potrebna in sorazmerna glede na cilj splošnega interesa, ki ga priznava Evropska unija. V zvezi s tem člen 8(2) Listine zahteva, da se osebni podatki obdelujejo za določene namene in na podlagi privolitve ali na drugi legitimni podlagi, določeni z zakonom⁴³.

Namen predloga je državljanom zagotavljati dostop do informacij o subjektih, dejavnih na notranjem trgu, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, ter o subjektih tretjih držav, ki jih zastopajo, ter s tem poskrbeti, da lahko državljani, javni uslužbenci in deležniki, kot so novinarji in organizacije civilne družbe, izvajajo demokratični nadzor nad javno upravo in javnim odločanjem, da se to izvaja pošteno, nepristransko in pregledno, zlasti tako, da lahko pridobijo informacije o subjektih, ki imajo dostop do nosilcev odločanja, kot so uradniki in izvoljeni predstavniki. Tudi nosilci odločanja imajo poseben interes za pridobivanje informacij o subjektih, ki želijo vplivati nanje. Državljanji so kot volivci tudi sami pomembni nosilci odločanja in so lahko prav tako tarča nekaterih storitev zastopanja interesov.

Cilj tega predloga je okrepiti integriteto demokratičnih institucij Unije in držav članic ter zaupanje javnosti vanje, in sicer z zagotavljanjem preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ter z izboljšanjem razpoložljivih informacij in ozaveščenosti javnosti glede obsega teh dejavnosti, trendov pri njih in akterjev, ki so vanje vključeni⁴⁴. Sodišče je cilj povečanja preglednosti priznalo kot nujni razlog v splošnem interesu⁴⁵. Cilj tega predloga je torej cilj splošnega interesa, ki lahko upraviči posege v temeljne pravice iz členov 7 in 8 Listine.

Dostop javnosti do informacij o zastopanju interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, je primeren za namen prispevanja k doseganju zastavljenega cilja splošnega interesa, saj javna narava tega dostopa in večja preglednost, ki iz tega izhaja, prispevata k vzpostavitvi okolja demokratičnega nadzora in odgovornosti.

Predlog zagotavlja tudi, da je poseganje v temeljne pravice iz členov 7 in 8 Listine, ki je posledica dostopa javnosti do informacij o zastopanju interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, sorazmerno in omejeno na to, kar je nujno potrebno. Prvič, nabor podatkov, ki se dajo na voljo javnosti, je omejen, jasno in izčrpno opredeljen ter v celoti harmoniziran po vsej Uniji. Poleg tega so javno dostopni osebni podatki omejeni na minimum, ki se zahteva za obveščanje državljanov o subjektu, ki zastopa interese, in dejavnostih, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Informacije, ki so pomembne samo za prizadete nosilce odločanja in pristojne nacionalne organe, ki nadzorujejo in spremljajo skladnost s predlogom, ne bi bile javno dostopne, da se zaščitni tveganje zlorabe predloženih informacij.

Drugič, kot dodaten zaščitni ukrep za preprečitev nesorazmernih neugodnosti v posameznih primerih so mogoča odstopanja od načela, da bi morala imeti javnost dostop do informacij o zastopanju interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Predlog določa, da lahko registrirani subjekti zahtevajo, da se vse informacije ali del predloženih informacij ne da na voljo javnosti, če obstajajo nujni interesi, ki upravičujejo zadržanje objave.

⁴³ Sodba Sodišča z dne 22. novembra 2022 v združenih zadevah Luxembourg Business Registers, C-37/20 in C-601/20, ECLI:EU:C:2022:912, točke 45 do 63 in tam navedena sodna praksa.

⁴⁴ Kot je navedla Beneška komisija, se „lobiranje [...] uvršča sredi med dejavnostmi političnih strank in običajnimi dejavnostmi nevladnih organizacij. (...) Javnost ima jasen interes, da pozna lobistične akterje, ki imajo dostop do vladnega postopka odločanja z namenom vplivanja nanj, vključno z njihovimi finančnimi viri, bodisi domačimi ali tujimi.“ Poročilo Beneške komisije o financiranju združenj CDL-AD(2019)002, odstavek 105.

⁴⁵ Glej po analogiji sodbo z dne 18. junija 2020 v zadevi Komisija/Madžarska (Preglednost društev), C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, točka 79.

Glede na navedeno je treba skleniti, da omejitve pravice do zasebnega življenja in pravice do varstva osebnih podatkov, določene v predlogu, spoštujejo bistvo teh pravic, so resnično v splošnem interesu, ki ga priznava Unija, ter so sorazmerne in omejene na najmanjše potrebno.

Svoboda združevanja

Temeljna pravica do **svobode združevanja** je s členom 12 Listine in členom 11 Evropske konvencije o človekovih pravicah zagotovljena vsem združenjem, vključno z organizacijami civilne družbe, interesnimi skupinami, sindikati in političnimi strankami. Svoboda združevanja je eden od bistvenih stebrov demokratične in pluralistične družbe, saj državljanom omogoča, da delujejo skupaj na področjih skupnega interesa in prispevajo k pravilnemu delovanju javnega življenja⁴⁶.

Združenja morajo imeti možnost opravljati svoje dejavnosti in delovati brez neupravičenega vmešavanja. Sodišče je menilo, da je treba zakonodajo, ki bistveno otežuje delovanje društev, bodisi s krepitvijo zahtev v zvezi z njihovo registracijo, z omejevanjem njihove sposobnosti prejemanja finančnih sredstev, z naložitvijo obveznosti prijave in objav, ki bi lahko ustvarile negativno podobo o njih, ali z njihovim izpostavljanjem grožnji sankcij, zlasti razpustitve, opredeliti kot omejitve svobode združevanja⁴⁷.

Beneška komisija Sveta Evrope meni, da popolna prepoved financiranja iz tujine ali zahteva po pridobitvi predhodnega dovoljenja organov za prejemanje ali uporabo takih sredstev ni upravičena⁴⁸.

Predlog ne prepoveduje tujega financiranja ali negativno označuje dejavnosti organizacij civilne družbe niti ne vzpostavlja sistema izdajanja licenc ali predhodnih dovoljenj, ki bi od organizacij civilne družbe ali drugih združenj zahteval, da na ravni Unije zaprosijo za dovoljenje za opravljanje dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjekta tretje države.

Predlog je omejen na zagotavljanje skupnih standardov preglednosti in odgovornosti v zvezi z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjektov tretjih držav in so namenjene vplivanju na postopke odločanja v Uniji.

Čeprav uvaja obveznosti glede preglednosti, za katere se lahko šteje, da imajo omejen vpliv na dejansko uživanje pravice do svobode združevanja, saj bi morale zadevne organizacije izpolnjevati obveznosti registracije in poročanja ter plačati s tem povezane stroške, predlog ne vpliva na bistvo te pravice.

Skupni standardi preglednosti in odgovornosti bi morali okrepiti demokracijo s povečanjem zaupanja v javne postopke odločanja in institucije, in sicer z zagotavljanjem preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ter z izboljšanjem razpoložljivih informacij in ozaveščenosti javnosti glede obsega teh dejavnosti, trendov pri njih in akterjev, ki so vključeni v dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Sodišče je cilj povečanja preglednosti priznalo kot nujni razlog v splošnem interesu⁴⁹. Beneška komisija Sveta Evrope je navedla, da se „lobiranje [...] uvršča sredi med dejavnostmi političnih strank in običajnimi dejavnostmi nevladnih organizacij. [...] Javnost ima jasen

---

⁴⁶ Sodba z dne 18. junija 2020 v zadevi Komisija/Madžarska (Preglednost društev), C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, točka 112.

⁴⁷ Sodba z dne 18. junija 2020 v zadevi Komisija/Madžarska (Preglednost društev), C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, točka 114.

⁴⁸ Poročilo Beneške komisije o financiranju združenj CDL-AD(2019)002, odstavek 147.

⁴⁹ Sodba z dne 18. junija 2020 v zadevi Komisija/Madžarska (Preglednost društev), C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, točka 79.

interes, da pozna lobistične akterje, ki imajo dostop do vladnega postopka odločanja z namenom vplivanja nanj, vključno z njihovimi finančnimi viri, bodisi domačimi ali tujimi⁵⁰.

Predlog izpolnjuje cilj splošnega interesa ob upoštevanju načel odprtosti in preglednosti, ki morata usmerjati demokratično življenje Unije v skladu z drugim odstavkom člena 1 in členom 10(3) PEU ter skladno z demokratičnimi vrednotami, ki so skupne Uniji in njenim državam članicam v skladu s členom 2 PEU.

Posebni zaščitni ukrepi

Poleg tega, kar zadeva sorazmernost omejitev, je predlog omejen na to, kar je potrebno za dosego tega cilja, uvedeni pa so bili tudi **posebni zaščitni ukrepi**. Ne uporablja se brez razlikovanja za vse subjekte, ki prejemajo finančno podporo iz tujine. Prvič, predlog se osredotoča na specifične dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo za tretje države, in ne zajema financiranja, ki ga zagotavlja subjekt tretje države (kot so strukturna nepovratna sredstva, donacije itd.), ki ni povezano s takimi dejavnostmi zastopanja interesov⁵¹. Drugič, zajema le zastopanje interesov za določene akterje iz tretjih držav: vlade tretjih držav in subjekte, katerih delovanje je mogoče pripisati tem vladam. Z osredotočanjem na posebno vrsto dejavnosti, ki se izvajajo v imenu določene vrste akterjev, predlog cilja le dejavnosti, za katere je resnično verjetno, da bodo pomembno vplivale na javno življenje in javno razpravo, pri čemer je uvedbo zahtev glede preglednosti mogoče upravičiti z navedenim nujnim javnim interesom.

Predlog je skrbno oblikovan, da se prepreči stigmatizacija organizacij civilne družbe ali drugih neprofitnih združenj. Ureja posebno vrsto dejavnosti – zastopanje interesov, ki se izvaja na notranjem trgu v imenu vlad tretjih držav – ne glede na naravo subjekta, ki opravlja to dejavnost. Zahteve glede preglednosti veljajo enako za vse organizacije.

Poleg tega predlog vsebuje močne zaščitne ukrepe za nadaljnjo omejitev možnosti stigmatizacije. Prvič, nacionalni javni registri bi morali biti predstavljeni nevtrarno, z dejstvi in na način, ki ne bi povzročal stigmatizacije subjektov, vključenih v nacionalni register. Drugič, države članice bi morale zagotoviti, da nacionalni organi pri opravljanju svojih nalog zagotovijo, da zgolj dejstvo, da je subjekt registriran, ne povzroči negativnih posledic. Tretjič, predlog z uvedbo popolne harmonizacije teh zahtev glede preglednosti preprečuje njihovo čezmerno prenašanje v nacionalno zakonodajo in zagotavlja, da od registriranih subjektov ni mogoče zahtevati, da se javno predstavijo na podlagi pogojev, ki bi jih lahko stigmatizirali⁵². Nazadnje, registrirani subjekti lahko zahtevajo, da se vse informacije ali njihov del ne da na voljo javnosti, če obstajajo nujni interesi, ki upravičujejo zadržanje objave.

Zahteve so poleg tega sorazmerne in omejene na preproste zahteve glede vodenja evidenc in registracije. Države članice bi morale te zahteve prenesti v nacionalno zakonodajo in jih nadzorovati na način, ki je sorazmeren in zadevnim subjektom ne nalaga čezmernega bremena.

- Kar zadeva vodenje evidenc, bi morali zadevni subjekti za omejeno obdobje hraniti informacije o identiteti subjekta tretje države, v imenu katerega se izvaja dejavnost, opis namena dejavnosti zastopanja interesov, pogodbe in ključne izmenjave s

⁵⁰ Poročilo Beneške komisije o financiranju združenj CDL-AD(2019)002, odstavek 105.

⁵¹ Za preprečitev zlorab (na primer prikrita plačila za storitev zastopanja, ustanavljanje podjetij z namenom zakrivanja povezav z vladami tretjih držav ali umetna razporeditev dejavnosti na več subjektov, da ne bi dosegli pragov iz Direktive) je v predlog vključena klavzula o preprečevanju izogibanju.

⁵² Po registraciji bi se od teh subjektov zahtevalo, da svojo registracijsko številko navedejo le v stikih z javnimi uslužbenci, ne pa tudi v stikih s širšo javnostjo.

subjektom tretje države, kolikor so bistvene za razumevanje narave in namena zastopanja interesov, ter informacije ali gradivo, ki predstavljajo ključne sestavine dejavnosti zastopanja interesov.

- Kar zadeva registracijo, bi se od zadevnih subjektov zahtevalo le zagotavljanje omejenih informacij o sebi, dejavnostih, ki se izvajajo, in subjektih tretjih držav, za katere izvajajo dejavnosti. Registracija bi vključevala približek⁵³ prejetih letnih zneskov za vse opravljene naloge, katerih cilj je vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje istega predloga, politike ali pobude. Redno bi bilo treba posodabljati samo informacije, potrebne za uporabo Direktive in nadzor nad njenim izvajanjem. Druge informacije bi bilo treba posodabljati le enkrat letno.
- Poleg primerov, v katerih je treba preučiti neskladnost z zahtevami glede registracije, se lahko od registriranih subjektov zahteva, da svoje evidence posredujejo nadzornemu organu le, če je na podlagi objektivnih dejavnikov še posebej verjetno, da bodo pomembno vplivali na javno življenje in javno razpravo.

Predlog vsebuje tudi obsežen sistem zaščitnih ukrepov. Nadzor bi se zaupal neodvisnim nadzornim organom z jasno določenimi pooblastili, katerih zahteve za dodatne informacije bi morale biti utemeljene in predmet učinkovitega pravnega sredstva. Sankcije bi bile oblikovane tako, da se prepreči zastraševalni učinek na zadevne subjekte, zanje pa bi veljali ustrezni zaščitni ukrepi, vključno s pravico do učinkovitega sodnega nadzora. V celoti bi bile usklajene in omejene na upravne globe pod posebno zgornjo mejo, ki bi temeljila na gospodarski zmogljivosti subjekta. Predlog bi tako zagotovil, da organizacije civilne družbe in druga neprofitna združenja ne bi bila izpostavljena nevarnosti kazenskih sankcij ali razpustitve. Poleg tega bi se sankcije naložile le po predhodnem zgodnjem opozorilu, razen kadar taka kršitev pomeni kršitev prepovedi izogibanja.

Iz zgornjih elementov izhaja, da čeprav bi predlog lahko uvedel omejene omejitve svobode združevanja, bi te omejitve izpolnjevale legitimni cilj povečanja preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjektov tretjih držav, in bi bile strogo omejene na ukrepe, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.

Svoboda umetnosti in znanosti

Svoboda umetnosti in znanosti je zagotovljena s členom 13 Listine. Varuje svobodo znanstvenega raziskovanja, vključno z akademsko svobodo. Zagotavlja svobodo akademskega osebja in študentov, da se vključujejo v raziskave, poučevanje, učenje in komunikacijo znotraj družbe in z njo brez vmešavanja ali strahu pred povračilnimi ukrepi. Svoboda znanstvenega raziskovanja zajema pravico do svobodne opredelitve raziskovalnih vprašanj, izbire in razvoja teorij, zbiranja empiričnega gradiva in uporabe metod akademskega raziskovanja, pomislekov glede sprejete modrosti in predlaganja novih zamisli. Vključuje tudi pravico do izmenjave, razširjanja in objave rezultatov raziskav, tudi prek usposabljanja in poučevanja. Je svoboda raziskovalcev, da izrazijo svoje mnenje, ne da bi jih zato institucija ali sistem, v katerem so zaposleni, postavil v slabši položaj in ne da bi jih vlada ali institucija cenzurirala. Prav tako je svoboda združevanja v okviru strokovnih ali reprezentativnih akademskih organov⁵⁴. Ta predlog ne ureja svobode opredelitve raziskovalnih vprašanj niti

⁵³ Med registracijo se točni znesek ne bi zahteval. Zadevni subjekti bi morali navesti, v kateri razpon bi spadal njihov letni znesek (npr.: med 25 000 in manj kot 50 000 EUR ali med 50 000 in manj kot 100 000 EUR). Informacije o prijavljenih letnih zneskih bi bile javno objavljene z navedbo širših razponov, ki ustrezajo ravni podrobnosti, ki je potrebna za obveščanje državljanov, njihovih predstavnikov in drugih zainteresiranih strani.

⁵⁴ [Bonnska deklaracija o svobodi znanstvenega raziskovanja](#) z dne 20. oktobra 2020.

pravice do razširjanja in objave rezultatov raziskav. Predlog ne vsebuje prepovedi mednarodnega sodelovanja, vključno pri poučevanju, raziskavah in izobraževalnih dejavnostih. Ne vpliva na institucionalno avtonomijo visokošolskih izobraževalnih ustanov Unije pri sprejemanju neodvisnih odločitev o notranjem upravljanju, vključno s finančnimi, kadrovskimi (zmožnost neodvisnega zaposlovanja) in akademskimi zadevami.

Zato noben od predlaganih ukrepov ne bi vplival na bistvo pravice.

Svoboda izražanja in obveščanja

Kar zadeva **svobodo izražanja in obveščanja** (člen 11 Listine in člen 10 Evropske konvencije o človekovih pravicah), bi predlog pozitivno prispeval k pravici posameznikov do prejemanja in širjenja informacij in idej brez vmešavanja javnih organov. Državljeni bi pridobili pravičen dostop do informacij o dejavnostih zastopanja interesov, ki se izvajajo za tretje države in vplivajo na javno odločanje, da bi podprli svoje razumevanje takih dejavnosti, okrepili svoje zaupanje v integriteto javnih postopkov odločanja in odvrčali od manipulativnega tujega vmešavanja, in sicer na podlagi zaščitnih ukrepov za pravice fizičnih oseb, ki zagotavljajo informacije nacionalnim registrom, do osebnih podatkov, pa tudi v specifičnih primerih, ko imajo registrirane organizacije nujni interes, ki upravičuje, da se izjemoma zadrži objava informacij. V zvezi s tem bi zakonodajni ukrepi iz predloga povečali preglednost in odgovornost subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, ter poznavanje obsega takih dejavnosti, trendov pri njih in akterjev, ki take dejavnosti izvajajo. Temeljna pravica do prejemanja informacij bi se okrepila, saj bi državljani pridobili koristne informacije za uveljavljanje svojih demokratičnih pravic in zahtevali odgovorno ravnanje javnih uslužbencev.

Predlagani ukrepi ne bi urejali vsebine ali predmeta zajetih dejavnosti zastopanja interesov. Predlog ne zahteva preglednosti v smislu financiranja odhodkov za poslovanje, ki niso povezani z dejavnostjo zastopanja interesov, kot so strukturna nepovratna sredstva ali donacije.

Zagotovitev ukrepov glede preglednosti bi lahko imela zastraševalni učinek na odločitev o izvajanju zajetih dejavnosti zastopanja interesov, kar bi lahko omejilo svobodo izražanja subjektov, katerih delovanje je mogoče pripisati vladi tretje države (kot je zasebni subjekt, ki ga obvladuje tretja država). Kot je pojasnjeno v zvezi s pravico do zasebnega življenja, pravico do varstva osebnih podatkov in svobodo združevanja, imajo ti ukrepi cilj v splošnem interesu, ki lahko upraviči poseg v to svobodo. Kot je navedeno, so predvideni zaščitni ukrepi za zagotovitev, da je poseganje v vseh primerih sorazmerno in potrebno.

Svoboda gospodarske pobude

Listina v členu 16 priznava svobodo gospodarske pobude v skladu s pravom Unije ter nacionalnimi zakoni in praksami. Harmonizirane zahteve bi olajšale navzkrižno opravljanje storitev s strani subjektov, ki opravljajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, in zmanjšale ovire zanj, kar bi take subjekte podpiralo pri uveljavljanju svobode gospodarske pobude.

Glede na besedilo člena 16 Listine se svoboda gospodarske pobude razlikuje od drugih temeljnih svoboščin iz naslova II Listine, kot so svoboda združevanja, svoboda izražanja in obveščanja ter svoboda umetnosti in znanosti, in je lahko predmet širšega nabora posegov javnih organov, ki lahko v javnem interesu omejijo izvajanja gospodarske dejavnosti⁵⁵.

---

⁵⁵ Sodba Sodišča z dne 22. januarja 2013 v zadevi Sky Österreich GmbH/Österreichischer Rundfunk, C-283/11, ECLI:EU:C:2013:28, točka 46.

Predlog uvaja omejene omejitve gospodarskih dejavnosti, saj subjektom nalaga obveznost izpolnjevanja nekaterih zahtev pri izvajanju dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav. Ukrepi glede preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, so ukrepi, ki izpolnjujejo cilj v splošnem interesu, kar lahko upravičuje poseganje v to svobodo.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta predlog ima posledice za stroške in upravno breme za Komisijo v zvezi z dvema kategorijama odhodkov. Redni stroški osebja v Komisiji bi se načeloma krili iz postavke „Upravni odhodki“, stroški za potrebno razširitev sistema IMI pa bi se krili v okviru programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote.

Finančni in proračunski učinki so podrobno pojasnjeni v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi k temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo ocenila izvajanje pobude najpozneje eno leto po roku za prenos Direktive. Najpozneje štiri leta po roku za prenos bo izvedla oceno Direktive, vključno z njeno uspešnostjo in sorazmernostjo. V tej oceni bo proučila zlasti potrebo po spremembah področja uporabe pobude.

- **Obrazložitevni dokumenti**

Za zagotovitev ustreznega izvajanja te direktive so potrebni obrazložitevni dokumenti v obliki korelacijskih tabel.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Poglavje I vsebuje splošne določbe, vključno s ciljem in namenom Direktive (člen 1), opredelitvami ključnih uporabljenih izrazov (člen 2), področjem uporabe Direktive (člen 3) in stopnjo harmonizacije (člen 4).

Poglavje II vsebuje določbe o obveznostih glede preglednosti in registracije, ki se uporabljajo za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjektov tretjih držav. Zlasti določa možnost identifikacije subjektov tretjih držav, v imenu katerih se izvaja storitev zastopanja interesov (člen 5), določbo o oddajanju naročil podizvajalcem (člen 6), obveznost vodenja ustreznih evidenc (člen 7) in obveznost subjektov, ki nimajo sedeža v Uniji, da imenujejo pravnega zastopnika (člen 8).

Poleg tega to poglavje določa tudi vzpostavitev in vodenje nacionalnih registrov, ki se uporabljajo za registracije na podlagi Direktive (člen 9). V členu 10 so določena pravila o registraciji, vključno z informacijami, ki jih je treba predložiti (s podrobnim seznamom v Prilogi I). V členu 11 je določen postopek, ki sledi registraciji. V zvezi s tem je treba registriranim subjektom dodeliti edinstveno številko zastopanja evropskega interesa (EIRN) (katere oblika je določena v Prilogi II), o registraciji pa je treba obvestiti pristojne organe v drugih zadevnih državah članicah. V členu 12 je določeno, kateri deli informacij, ki jih predložijo registrirani subjekti, morajo biti javno dostopni (z velikostjo razponov za objavo letnih zneskov iz Priloge III) ter mehanizem, ki registriranim subjektom omogoča, da zahtevajo, da se vse ali del predloženih informacij ne da na voljo javnosti, če obstajajo nujni legitimni interesi, ki preprečujejo objavo. V členu 13 je določeno, da države članice in Komisija vsako leto objavljajo podatke. V členu 14 je določena obveznost, da morajo registrirani subjekti in njihovi podizvajalci predložiti svoje EIRN, kadar so v neposrednem stiku z javnimi uslužbenci.

V poglavju III so določena pravila v zvezi z nadzorom in izvrševanjem. Člen 15 vsebuje informacije o pristojnih nacionalnih organih za namene Direktive in o merilih neodvisnosti nadzornega organa. V členu 16 so določeni pogoji za zahteve nadzornih organov za informacije in spremljajoči zaščitni ukrepi, vključno z veljavnimi pragovi. V členu 17 so določena pravila o čezmejnem sodelovanju, v členu 18 pa pravila o čezmejnih zahtevah za informacije med nadzornimi organi. S členom 19 se ustanavlja svetovalna skupina predstavnikov nadzornih organov, ki Komisiji pomagajo pri nekaterih nalogah.

To poglavje vsebuje tudi prepoved dejavnosti, katerih namen je izogibanje obveznostim iz Direktive (člen 20), in države članice zavezuje, da zagotovijo uporabo Direktive (EU) 2019/1937⁵⁶ za prijavo kršitev Direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve (člen 21). Nenazadnje je v tem poglavju določeno, da države članice določijo pravila o sankcijah za kršitve nacionalnih določb, sprejetih za prenos nekaterih določb Direktive (člen 22).

Poglavje IV vsebuje končne določbe, kot so pravila o sprejetju delegiranih aktov (člen 23), spremembe Direktive (EU) 2019/1937 v zvezi s seznamom področij, ki jih zajema zaščita prijaviteljev kršitev (člen 24), ter klavzula o poročanju in pregledu (člen 25). Preostale določbe v tem poglavju se nanašajo na prenos Direktive v nacionalno zakonodajo (člen 26) in njen začetek veljavnosti (člen 27).

---

⁵⁶ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Zastopanje interesov v Uniji je vse obsežnejša dejavnost, ki ima vse pogosteje čezmejno razsežnost. Kadar se take dejavnosti izvajajo ob potrebnih ravni preglednosti, omogočajo izmenjavo izkušenj in stališč o težavah in rešitvah ter podpirajo nosilce javnega odločanja pri razumevanju možnosti in kompromisov pri različnih pristopih.
- (2) Zastopanje interesov pa se ne izvaja le v imenu domačih deležnikov, temveč ga vse pogosteje uporabljajo tudi tretje države. Zamisli iz tretjih držav lahko pozitivno prispevajo k javni razpravi in so dobrodošel del mednarodnega sodelovanja. Vendar javni uslužbenci ali posamezniki v procesih odločanja ne morejo vedno zlahka prepoznati vključenosti tretjih držav v dejavnosti zastopanja interesov ali razumeti obsega, trendov in akterjev, ki stojijo za takimi dejavnostmi. Kot tretje države bi bilo treba razumeti tiste države, ki niso članice Unije ali Evropskega gospodarskega prostora.
- (3) Kolikor se zastopanje interesov, vključno z zastopanjem interesov za tretje države, običajno opravlja za plačilo, pomeni storitev v smislu člena 57 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU). Trg za zastopanje interesov vključuje tudi dejavnosti zastopanja interesov, ki jih subjekti tretjih držav izvajajo sami na način, ki je primerljiv s storitvami, in so povezane z gospodarskimi dejavnostmi ali jih nadomeščajo. Te dejavnosti bi bilo treba obravnavati enako kot storitve zastopanja interesov.
- (4) Nekatere države članice so sprejele posebne ukrepe, ki zahtevajo preglednost dejavnosti zastopanja interesov, in sicer pogosto v okviru registrov za preglednost,

---

¹ UL C [...], [...], str. [...].² UL C [...], [...], str. [...].

povezanih z javnim organom. Taki nacionalni ukrepi pogosto zajemajo obveznost subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov, da sebe ali svoje dejavnosti registrirajo ali da pridobijo in hranijo določene informacije, na primer o svojih strankah in storitvah, ki jih opravljajo.

- (5) Ukrepi držav članic, ki urejajo preglednost dejavnosti zastopanja interesov, se zelo razlikujejo, zlasti glede zahtev v zvezi z vodenjem evidenc in registracijo, ki se uporabljajo za subjekte, ki izvajajo zastopanje interesov. Nekatere države članice so vzpostavile obvezne registre, katerih cilj je zlasti zagotoviti preglednost. Druge so vzpostavile prostovoljne registre, nekatere države članice pa za zastopanje interesov nimajo registrov. Precejšnje razlike so tudi glede zrnatosti informacij, predloženih za namene preglednosti, tudi glede vrste zahtevanih informacij, na primer o zastopanih interesih ali stranki. V nekaterih državah članicah je treba informacije o zastopanju interesov redno posodablјati, v drugih pa je treba informacije posodablјati vsakič, ko se spremeni obseg dejavnosti zastopanja interesov.
- (6) Take razlike ustvarjajo neenake pogoje in subjektom, ki želijo izvajati dejavnosti zastopanja interesov v več kot eni državi članici, povečujejo stroške izpolnjevanja obveznosti, kar lahko odvrta od razvoja in zagotavljanja novih dejavnosti zastopanja interesov na notranjem trgu. Tretje države bodo verjetno povpraševale po zastopanju interesov v več kot eni državi članici, da bi si zagotovile splošno pozitivno politiko v svojo korist po vsej Uniji. Taki pogoji negativno vplivajo na gospodarske subjekte in pomenijo oviro za čezmejno zastopanje interesov na notranjem trgu. Ti neenaki pogoji tudi povzročajo preusmerjanje dejavnosti čezmejnega zastopanja interesov iz bolj reguliranih držav članic v države članice, ki so manj regulirane ali kjer je izvrševanje omejeno. Taka regulativna arbitraža je tudi priložnost za akterje iz tretjih držav, ki se želijo izogniti zahtevam glede preglednosti.
- (7) Glede na večjo ozaveščenost o poskusih nekaterih tretjih držav, da bi vplivale na demokratične procese v Uniji, bodo nekatere države članice verjetno oblikovale nova pravila za zagotovitev preglednosti tujega vpliva, ki se izvaja prek zastopanja interesov. Zato se bodo ovire za zagotavljanje takih storitev v več kot eni državi članici, ki jih povzroča razdrobljenost notranjega trga za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, verjetno še povečale.
- (8) Obstoječa razhajanja med nacionalnimi ukrepi, ki urejajo preglednost zastopanja interesov, vplivajo zlasti na zastopanje interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, skupaj s trenutnimi razmerami večje ozaveščenosti o tveganjih tujega vmešavanja v demokratične procese pa poudarjajo potrebo po ukrepanju na ravni Unije za ureditev zagotavljanja storitev zastopanja interesov in opravljanja dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, po vsej Uniji ob hkratnem zagotavljanju visoke ravni preglednosti takih dejavnosti.
- (9) Da bi se izognili položaju, v katerem bi si države članice prizadevale enostransko obravnavati svoje pomisleke glede preglednosti tujega vpliva, ki se izvaja prek zastopanja interesov, in preprečili, da bi zaradi različnega in nedoslednega oblikovanja nacionalnih zakonodaj nastajale dodatne ovire za opravljanje dejavnosti čezmejnega zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, je treba določiti usklajene ukrepe na ravni Unije.
- (10) Cilj te direktive je z zagotavljanjem harmoniziranih zahtev glede preglednosti, ki se uporabljajo na celotnem notranjem trgu, vzpostaviti usklajen in sistematičen okvir za zagotavljanje preglednosti v zvezi z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v

imenu tretjih držav z namenom vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji.

- (11) Poleg tega zagotavljanje skupnih standardov preglednosti in odgovornosti ter skupnih standardov poročanja podpira demokratično odgovornost in boljše skupno poznavanje dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo z namenom vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji, obravnava pa tudi potrebo po zanesljivih in doslednih podatkih. Potreba po zagotavljanju preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, je legitimen javni cilj ob upoštevanju načel odprtosti in preglednosti, ki morata v skladu z drugim odstavkom člena 1 in členom 10(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) usmerjati demokratično življenje Unije skladno z vrednotami, ki so skupne Uniji in njenim državam članicam, kot določa člen 2 PEU, podpira pa tudi uresničevanje državljskih pravic.
- (12) Dejavnosti prikritega zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, lahko vplivajo na razvoj, oblikovanje ali izvajanje notranjih in zunanjih politik Unije, tudi v zvezi z njenimi gospodarskimi in varnostnimi interesi. To bolj splošno vpliva na demokracijo, ki je skupna vrednota Unije in katere zagotavljanje je bistvenega pomena za Unijo in njene države članice. Zagotavljanje harmonizirane ravni preglednosti takih dejavnosti po vsej Uniji bi moralo prispevati h krepitvi zaupanja javnosti v postopke odločanja Unije in držav članic.
- (13) Čeprav v nekaterih tretjih državah obstajajo pravila o odprtosti in preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ta pravila ne zajemajo dejavnosti, katerih namen je vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji. Ta pravila zato niso ustrezna za zagotavljanje preglednosti zastopanja interesov z namenom vplivati na odločanje v Uniji.
- (14) Ukrepi iz te direktive so sorazmerni in omejeni na to, kar je potrebno za zagotovitev preglednosti določenega sklopa dejavnosti, in sicer dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Nalagajo zahteve v zvezi s temi dejavnostmi, subjektom pa ne nalagajo zahtev zgolj zato, ker prejemajo finančna sredstva iz tujine. Ta direktiva se osredotoča na večjo preglednost v primerih, ko subjekti izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav na notranjem trgu. Konkretno, ta direktiva nalaga obveznosti za zagotovitev, da so javno dostopni podatki predstavljeni dejansko in nevtrarno ter da pristojni nacionalni organi ukrepajo tako, da iz dejstva, da se je subjekt registriral v skladu z določbami te direktive, ne izhajajo nobene škodljive posledice, kot je stigmatizacija. Določa celovit sistem zaščitnih ukrepov, vključno z učinkovitim sodnim nadzorom, za zagotovitev sorazmernosti harmoniziranih ukrepov. Ukrepi iz te direktive so v celoti skladni s temeljnimi pravicami in spoštujejo načela, priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), vključno s svobodo izražanja in obveščanja, svobodo zbiranja in združevanja, svobodo znanstvenega raziskovanja, vključno z akademsko svobodo, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in svobodo gospodarske pobude. Ukrepi iz te direktive z doseganjem skupne ravni preglednosti v zvezi z zastopanjem interesov, ki se izvaja v imenu tretje države, krepijo demokratične pravice iz Listine, ki jih imajo državljani.
- (15) Harmonizirane zahteve glede preglednosti iz te direktive ne bi smele vplivati na nacionalna pravila o dejavnostih zastopanja interesov za subjekte, ki niso subjekti tretjih držav, na vsebino takih dejavnosti niti na materialna pravila, ki se uporabljajo za javne uslužbenke, kadar so v stiku s subjekti, ki opravljajo dejavnosti zastopanja

interesov. Ne bi smele vplivati na pravila, ki se uporabljajo za kriminalne dejavnosti in njihovo odkrivanje, preiskovanje, nadzor in sankcioniranje, kakor so določena v nacionalnem pravu ali pravu Unije, kot so pravila v zvezi s korupcijo.

- (16) Da bi se zahteve glede preglednosti harmonizirale, je treba določiti skupno opredelitev zastopanja interesov. Za zagotovitev pravilne uporabe harmoniziranih zahtev glede preglednosti bi moral biti pojem dejavnosti zastopanja interesov opredeljen široko. Zajemati bi moral dejavnosti, ki se izvajajo z namenom vplivanja na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja, med drugim z vplivanjem na javno mnenje, v Uniji in njenih državah članicah, tudi na regionalni in lokalni ravni.
- (17) Med dejavnostjo in verjetnostjo, da bo vplivala na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji, bi morala obstajati jasna in znatna povezava. Pri ugotavljanju obstoja take povezave je treba upoštevati vse upoštevne dejavnike, kot so vsebina dejavnosti, okvir, v katerem se izvaja, njen cilj, sredstva, s katerimi se izvaja, ter to, ali je dejavnost del sistematične ali trajne kampanje. Zajete dejavnosti ne bi smele biti omejene zgolj na dejavnosti, katerih cilj je spodbujati spremembe v določeni politiki, zakonodaji ali javnem postopku odločanja, temveč bi morale zajemati tudi dejavnosti, katerih cilj je ohraniti sedanje stanje.
- (18) Zastopanje interesov bi se lahko izvajalo zlasti z dejavnostmi, kot so organizacija srečanj, konferenc ali dogodkov ali udeležba na njih, prispevki k posvetovanjem ali parlamentarnim obravnavam ali udeležba na njih, organizacija komunikacijskih ali oglaševalskih kampanj, tudi prek medijev, platform, vplivnežev na družbenih medijih, mrež in lokalnih pobud, ter priprava dokumentov o politikah in stališčih, zakonodajnih sprememb, javnomnenjskih raziskav, statističnih raziskav, odprtih pisem in drugega komunikacijskega ali informativnega gradiva.
- (19) Zastopanje interesov bi lahko zajemalo tudi dejavnosti, ki se v imenu subjekta tretje države izvajajo na področju raziskav in izobraževanja, kot je razširjanje dokumentov, ki priporočajo ali dajejo prednost sprejetju določene javne politike, s strani možganskih trustov. V skladu z načelom akademske svobode in svobode znanstvenega raziskovanja iz člena 13 Listine zastopanje interesov ne bi smelo zajemati raziskav, ki jih raziskovalci izvajajo na področju po lastni izbiri, razširjanja ugotovitev na podlagi navedenih raziskav ali dejavnosti poučevanja in izobraževanja, ki se izvajajo v skladu z načelom akademske svobode in institucionalne avtonomije, razen kadar je jasno, da je namen teh dejavnosti vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na postopke javnega odločanja v Uniji, in se izvajajo v imenu subjekta iz tretje države. V nasprotnem primeru za opravljanje takih dejavnosti ne bi smele veljati zahteve za registracijo v skladu s to direktivo.
- (20) Dejavnosti, ki jih izvajajo uradniki vlad tretjih držav in so povezane z izvajanjem javne oblasti, vključno z dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem diplomatskih odnosov med državami ali mednarodnimi organizacijami, bi morale biti izključene iz področja uporabe te direktive. Ta direktiva prav tako ne bi smela zajemati dejavnosti, ki jih izvajajo odvetniki in vključujejo pravno svetovanje ali zastopanje subjektov tretjih držav v pravnih, spravnih ali mediacijskih postopkih ter varujejo njihove temeljne pravice, kot so pravica do zaslišanja, pravica do poštenega sojenja in pravica do obrambe. Na področje uporabe te direktive prav tako ne bi smeli spadati strokovni nasveti, ki niso pravni nasveti, kot so naročilo strokovne ali izvedenske študije, ki bi služila kot dokaz v podporo navedbam pred sodiščem, pridobitev tehničnih ali znanstvenih nasvetov o izpolnjevanju obveznosti iz tehnične zakonodaje ali uporaba

storitev mediacije poklicnih mediatorjev, ki niso nujno odvetniki. Ta direktiva ne bi smela zajemati pomožnih dejavnosti, kot so priprava in dostava hrane, zagotavljanje prizorišča, tiskanje brošur ali dokumentov o politiki ali zagotavljanje spletnih posredniških storitev v smislu Uredbe (EU) 2022/2065³, kot so storitve spletnih platform.

- (21) Da bi se zahteve glede preglednosti harmonizirale, je treba določiti skupno opredelitev ponudnikov storitev zastopanja interesov. Ponudniki storitev zastopanja interesov so lahko pravne osebe zasebnega prava, fizične osebe, ki se kot posamezniki ukvarjajo s poklicnim lobiranjem, ter druge fizične ali pravne osebe, katerih glavni ali občasni poklic je vplivanje na javni postopek odločanja, vključno s podjetji za lobiranje in odnose z javnostmi, možganskimi trusti, organizacijami civilne družbe, zasebnimi raziskovalnimi inštituti, javnimi raziskovalnimi inštituti, ki ponujajo raziskovalne storitve, raziskovalci posamezniki in svetovalci.
- (22) Za namene te direktive bi bilo treba javne uslužbenke razumeti kot uradnike Evropske unije in uradnike držav članic, ki opravljajo zakonodajno, izvršilno, upravno ali sodno funkcijo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.
- (23) Vlada ali organi tretje države lahko podpirajo odločitev subjekta, da povprašuje po zastopanju interesov. Tako je lahko zaradi nadzora, ki ga vlada ali javni organi tretje države izvajajo nad subjektom, zlasti kadar na ta subjekt odločilno vplivajo prek ekonomskih pravic, pogodbenih dogovorov ali na kakršen koli drug način. Tako je lahko tudi v primerih, ko za odločitvijo subjekta stoji vlada ali organi tretje, zlasti z dajanjem navodil ali usmeritev. Da bi zajeli take primere, bi bilo treba pojem subjektov tretjih držav razumeti tako, da ne zajema le centralne vlade in javnih organov tretjih držav, temveč tudi javne ali zasebne subjekte, vključno z državljani Unije in pravnimi osebami s sedežem v Uniji, katerih ravnanje je mogoče končno pripisati navedeni tretji državi. To, ali se ravnanje javnega ali zasebnega subjekta pripiše vladi ali organu tretje države, bi bilo treba ugotoviti za vsak primer posebej ob ustreznem upoštevanju elementov, kot so značilnosti zadevnega subjekta ter pravno in gospodarsko okolje, ki prevladuje v tretji državi, v kateri posluje subjekt, vključno z vlogo vlade v gospodarstvu te države.
- (24) Dejavnost zastopanja interesov bi morala spadati na področje uporabe te direktive, če se izvaja v imenu subjekta tretje države. To pomeni, da bi morala Direktiva zajemati storitve zastopanja interesov, ki se zagotavljajo subjektom tretjih držav. Ker se lahko vlada tretje države zanaša na subjekte, katerih ravnanja ji je mogoče pripisati, za izvajanje dejavnosti zastopanja interesov gospodarske narave, ki so zato primerljive s storitvijo zastopanja interesov, bi morala Direktiva zajemati tudi take dejavnosti. Tako lahko vključuje tudi interno zastopanje interesov s strani subjektov tretjih držav. Ta direktiva bi morala zajemati dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjektov tretjih držav in so usmerjene v fizične ali pravne osebe ali se izvajajo ali razširjajo javno v eni ali več državah članicah.
- (25) Ta direktiva ne bi smela zajemati dejavnosti, ki podpirajo interese tretje države ali so z njimi usklajene, vendar niso povezane z navedeno tretjo državo. To vključuje dejavnosti, ki pomenijo uveljavljanje svobode izražanja ter svobode širjenja in prejemanja informacij in idej ali uveljavljanje akademske svobode, kot so dejavnosti,

---

³ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

ki jih izvajajo fizične osebe, ki delujejo v svojem imenu, ali novinarji, ki delajo za medije iz tretjih držav, katerih ravnanj ni mogoče pripisati tretji državi ali se ne štejejo za zastopanje interesov, kot je opredeljeno v tej direktivi. Opravljanje medijskih storitev, kot so opredeljene v členu 2 Uredbe (EU) XXXX/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta⁴, in opravljanje avdiovizualnih medijskih storitev, kot so opredeljene v členu 1 Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵, ne spadata na področje uporabe te direktive. Zajete pa bodo dejavnosti zastopanja interesov, ki jih v imenu subjektov tretjih držav v smislu te direktive izvajajo ponudniki medijskih storitev.

- (26) Za namene storitev zastopanja interesov, opravljenih za subjekt tretje države, bi bilo treba vsako nadomestilo, prejeta v zameno za zadevno storitev zastopanja interesov, za namene te direktive šteti za plačilo. To bi lahko zajemalo finančne prispevke, kot so posojila, kapitalske vložke, oprostitev dolga, davčne spodbude ali oprostitev davkov, ki se prejmejo v zameno za dejavnost zastopanja interesov. Plačilo bi lahko vključevalo tudi prejemke v naravi, kot so zagotavljanje, gradnja in vzdrževanje pisarniških prostorov v zameno za storitev zastopanja interesov. V takih primerih bi bil ponudnik storitev zastopanja interesov odgovoren za to, da oceni vrednost prejete koristi, na primer z uporabo tržne cene.
- (27) Sodišče je odločilo, da je bistvena značilnost plačila v tem, da pomeni ekonomsko protivrednost zadevnih storitev. Prispevki k osnovnemu financiranju organizacije ali podobna finančna podpora, ki se zagotavlja na primer v okviru sheme nepovratnih sredstev donatorjev iz tretje države, ne bi smeli šteti za plačilo za storitev zastopanja interesov, kadar niso povezani z dejavnostjo zastopanja interesov, torej kadar bi subjekt tako financiranje prejel ne glede na to, ali izvaja določene dejavnosti zastopanja interesov.
- (28) Za zagotovitev celovitega in preglednega pregleda nad zneski, porabljenimi za dejavnost zastopanja interesov kot celoto, bi morali letni zneski za namene te direktive vključevati skupno letno plačilo, prejeta od subjekta tretje države za opravljanje storitve zastopanja interesov, ter, kadar ni prejeta nobeno plačilo, oceno letnih stroškov, povezanih z izvedeno dejavnostjo zastopanja interesov. Iz istih razlogov bi morali ti zneski vključevati stroške za podizvajalce in pomožne dejavnosti.
- (29) Podizvajalci se lahko štejejo za subjekt, ki zastopa interese v imenu subjektov tretjih držav, in lahko tako spadajo na področje uporabe obveznosti iz te direktive. Da bi zmanjšali upravno breme in preprečili dvojno štetje plačil ter zagotovili informacije v celotni verigi pogodb, bi morali subjekti, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov, zagotoviti, da njihovi pogodbeni dogovori s podizvajalci vključujejo tako informacije o tem, da se dejavnost zastopanja interesov izvaja v imenu subjekta tretje države, kot obveznost posredovanja teh informacij v primerih, ko se dejavnost nadalje odda v izvajanje podizvajalcem. Na podlagi tega bi bilo treba podizvajalce izvzeti iz obveznosti registracije in vodenja evidenc ter po potrebi imenovanja pravnega zastopnika iz te direktive.

---

⁴ Uredba (EU) XXXX/XXXX Evropskega parlamenta In Sveta z dne XXXX o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o svobodi medijev) in spremembi Direktive 2010/13/EU (UL L XX, XX.XX.XXXX, str. XX, ELI: XXX).

⁵ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj>).

- (30) Za lažje izpolnjevanje zahtev glede registracije iz te direktive bi morali imeti ponudniki storitev zastopanja interesov pravico, da od subjekta, v imenu katerega se storitev opravlja, zahtevajo izjavo, ali gre za subjekt tretje države. Ponudniki storitev zastopanja interesov bi morali to pravico čim boljše izkoristiti, da bi sprejeli ozaveščeno odločitev, ki bi jim omogočila, da pri opravljanju svojih dejavnosti v celoti izpolnjujejo zahteve iz te direktive.
- (31) Da se podpre odgovornost subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjekta tretje države, in spodbuja njihova ozaveščenost o interesih tretjih držav, ki jih zastopajo, bi bilo treba od teh subjektov zahtevati, da vodijo določene evidence. Te evidence bi morale vsebovati opis namena dejavnosti zastopanja interesov, zlasti postopka odločanja, na katerega se želi vplivati, in rezultata, ki se ga želi doseči. Evidence bi morale vključevati tudi identiteto subjekta tretje države, kar bi bilo treba v primerih, ko je subjekt fizična oseba, razumeti kot polno ime fizične osebe. Evidence bi morale zajemati tudi izvode pogodb in ključnih izmenjav, ki so bistvene za razumevanje narave, namena in finančne ureditve dejavnosti zastopanja interesov, pa tudi informacije ali gradivo, ki so bistveni element dejavnosti, kot so dokumenti o stališčih, ki se izmenjujejo z javnimi uslužbenci.
- (32) Od subjektov, ki zastopajo interese v imenu tretjih držav, se ne bi smelo zahtevati, da osebne podatke iz navedenih evidenc hranijo dlje, kot je potrebno za zagotovitev, da lahko nadzorni organi opravljajo svoje naloge nadzora in izvrševanja. Vse take evidence bi bilo treba hraniti dovolj dolgo, da lahko nadzorni organi v utemeljenih primerih pridobijo evidence o subjektu tretje države in o dejavnosti zastopanja interesov ter letne zbirne evidence.
- (33) Da se omogoči učinkovit nadzor, bi bilo treba od subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjekta tretje države in nimajo sedeža v Uniji, zahtevati, da imenujejo pravnega zastopnika s sedežem v Uniji in zagotovijo, da ima njihov imenovani pravni zastopnik potrebna pooblastila in vire za sodelovanje z ustreznimi organi.
- (34) Da se zagotovijo harmonizirane zahteve glede preglednosti na celotnem notranjem trgu, bi bilo treba od subjektov, ki opravljajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjekta tretje države, zahtevati, da se registrirajo v nacionalnih registrih tam, kjer imajo sedež. V navedenem nacionalnem registru se opravijo tudi naknadne posodobitve obstoječe registracije. Te registre bi morale vzpostaviti, upravljati in voditi države članice. Države članice lahko za namene te direktive uporabijo svoje obstoječe nacionalne registre, če ti izpolnjujejo zahteve iz te direktive. Da bi upoštevali nacionalne delitve pristojnosti, bi morale imeti države članice pravico, da vzpostavijo več kot en tak register. V takih primerih bi morale države članice določiti pravila o tem, v katerih nacionalnih registrih se morajo subjekti, ki opravljajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav, registrirati. Dnevnik o dejavnostih obdelave osebnih podatkov v nacionalnih registrih se ne bi smeli hraniti dlje, kot je potrebno za spremljanje zakonitosti dostopa do osebnih podatkov, zato bi morala biti njihova hramba omejena na eno leto.
- (35) V skladu z Uredbo (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ so informacije v zvezi z obveznostmi in formalnostmi registracije, določenimi s to direktivo, na voljo

---

⁶ Uredba (EU) 2018/1724 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. oktobra 2018 o vzpostavitvi enotnega digitalnega vstopnega mesta za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za

prek enotnega digitalnega vstopnega mesta, ki prek spletnega portala Your Europe vzpostavlja točko „vse na enem mestu“, ki podjetjem in državljanom zagotavlja informacije o pravilih in postopkih na enotnem trgu na vseh ravneh upravljanja ter omogoča neposreden, centraliziran in voden dostop do storitev za pomoč in reševanje težav ter do širokega spektra popolnoma digitaliziranih upravnih postopkov. Poleg tega poteka postopek registracije v celoti na spletu in je organiziran v skladu z načelom „samo enkrat“, da se olajša ponovna uporaba podatkov.

- (36) Kadar ima subjekt, ki opravlja dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjekta tretje države, sedež v več državah članicah, bi se morala registracija opraviti le v državi članici, v kateri ima subjekt glavni sedež. Glavni sedež subjekta bi bilo treba razumeti kot kraj, kjer ima subjekt upravo ali registrirani sedež, v okviru katerega se izvajajo glavne gospodarske dejavnosti in operativni nadzor.
- (37) Informacije, ki jih je treba za namene te direktive vključiti v registracijo, bi morale biti omejene na to, kar je potrebno za zagotovitev preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, in učinkovitega izvrševanja te direktive. Te informacije bi morale vključevati podatke o samem subjektu, ki opravlja dejavnost zastopanja interesov, tretji državi, v imenu katere se dejavnost izvaja, identiteti podizvajalcev, kakor so opredeljeni v tej direktivi in ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov, ter informacije o posamezni dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvaja. Po potrebi bi morale informacije vključevati tudi navedbo ponudnikov medijskih storitev ali spletnih platform, prek katerih se v okviru dejavnosti zastopanja interesov objavljajo oglasi. Registracija ne bi smela zadevati informacij o zneskih ali izvoru prejete finančne podpore, ki ni povezana z dejavnostjo zastopanja interesov.
- (38) Za zagotovitev, da informacije, predložene za namene registracije, organom, ki so pristojni za nacionalne registre, še naprej omogočajo, da pravilno in natančno identificirajo tretje države, v imenu katerih se izvaja zastopanje interesov, in ugotovijo, koliko se porabi za te dejavnosti, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za prilagoditev standardnega sklopa informacij.
- (39) Subjekti, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav in so registrirani v nacionalnem registru, bi morali informacije v nacionalnem registru posodabljeni vsaj enkrat letno. Glede na pomen točnosti informacij, ki se hranijo v takih nacionalnih registrih, za uporabo Direktive in nadzor na njeni podlagi, bi bilo treba vse spremembe ali dopolnitve kontaktnih podatkov registriranega subjekta izvesti hitreje, vsekakor pa v razumnem roku.
- (40) Organ, pristojen za posamezen nacionalni register, bi moral zagotoviti, da so predložene informacije popolne in ne vsebujejo očitnih napak. Za to naj ne bi bila potrebna poglobljena presoja točnosti ali resničnosti predloženih informacij, prav tako se to bi smelo razumeti kot uradna potrditev točnosti informacij, vpisanih v nacionalni register. Zavrnitev vpisa subjekta v register zaradi nepopolnih ali očitno nepravilnih informacij temu subjektu ne bi smela preprečevati vložitev nove zahteve za registracijo.
- (41) Subjekti, ki izvajajo dejavnost zastopanja interesov v imenu tretjih držav, bi morali dokazati, da izpolnjujejo zahteve za registracijo. Po registraciji bi bilo treba subjektu

---

pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (UL L 295, 21.11.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj>)

zagotoviti izvod informacij, vpisanih v nacionalni register, in edinstveno evropsko številko zastopanja interesov (EIRN). EIRN bi morala služiti kot sredstvo za lažjo identifikacijo subjektov, registriranih v skladu s to direktivo, po vsej Uniji. Sestava EIRN bi zato morala omogočati identifikacijo države članice registracije in posameznega nacionalnega registra, v katerem je bila opravljena registracija. Izbira oznake, ki označuje nacionalni register registracije, bi morala biti osebam, ki poznajo organizacijo zadevne države članice, logično jasna.

- (42) Ko so v državi članici, v kateri imajo sedež, enkrat registrirani, se od registriranih subjektov ne bi smelo zahtevati, da se registrirajo v drugih državah članicah, tudi kadar tam začnejo dejavnost zastopanja interesov. Da pa bi javnim uslužbencem olajšali dostop do informacij o subjektih, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov in s katerimi bi lahko imeli stike, bi morale druge države članice, v katerih se bodo take dejavnosti izvajale, v svoje nacionalne registre vključiti imena zadevnih registriranih subjektov, njihovo EIRN in povezavo do javno dostopnih informacij iz nacionalnega registra registracije.
- (43) Za zagotovitev izpolnjevanja zahteve po registraciji bi morali imeti nadzorni organi, kadar imajo na primer na podlagi prijave prijavitelja kršitve zanesljive informacije o tem, da se subjekt ni registriral, možnost, da od subjekta zahtevajo, da predloži informacije, ki so nujno potrebne za to, da se ugotovi, ali subjekt spada na področje uporabe te direktive. Take informacije običajno ne bi smele presegati obsega informacij, s katerimi je mogoče neposredno dokazati, ali subjekt spada na področje uporabe te direktive. Zajemajo lahko tiste vrste informacij, za katere velja obveznost vodenja evidenc, vključno z morebitnimi pridobljenimi izjavami o tem, ali je subjekt, v imenu katerega se opravlja storitev zastopanja interesov, subjekt tretje države. Kadar je mogoče, bi morala biti zahteva omejena na informacije, ki bi jih moral subjekt že imeti. Poleg tega bi morali imeti nadzorni organi, kadar imajo zanesljive informacije o morebitnem neizpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz registracije, možnost, da od subjekta zahtevajo, da predloži informacije, potrebne za ugotavljanje takega morebitnega neizpolnjevanja obveznosti. Take informacije običajno ne bi smele presegati obsega informacij, s katerimi je mogoče neposredno dokazati popolnost ali točnost informacij, predloženih v okviru zahteve po registraciji in posodabljanju. Kadar je mogoče, bi morala biti zahteva omejena na informacije, ki bi jih moral registrirani subjekt že imeti. Vsaka taka zahteva bi morala vsebovati obrazložitev, navedbo informacij, ki se zahtevajo, in razloge za to ter informacije o razpoložljivih postopkih sodnega varstva. Take zahteve ne bi smele posegati v pooblastila nacionalnih organov, da preiščejo kakršno koli ravnanje, ki bi lahko pomenilo kaznivo dejanje, kot je določeno v nacionalnem pravu in pravu Unije.
- (44) Demokratična odgovornost je steber dobro delujočih demokracij. Ta direktiva državljanom in drugim zainteresiranim deležnikom z zagotavljanjem dostopa do informacij o subjektih, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav in delujejo na notranjem trgu, in o subjektih tretjih držav, ki jih ti zastopajo, omogoča, da uveljavljajo svoje demokratične pravice in odgovornosti, tudi prek izvajanja demokratičnega nadzora, ob polni seznanjenosti s tem, čigavim interesom služijo dejavnosti zastopanja interesov, ki so jim lahko izpostavljeni sami ali njihovi izvoljeni predstavniki. Javni nadzor državljanov in zainteresiranih deležnikov nad vprašanji, ki vplivajo na demokratično sfero, podpira demokratični nadzor in ravnovesje. Demokratična odgovornost podpira tudi krepitev vloge državljanov, saj jim omogoča izražanje in uveljavljanje njihovih demokratičnih odločitev, tudi na

volitvah. Državljeni sami so kot volivci pomembni nosilci odločanja in so lahko kot taki prav tako tarča nekaterih storitev zastopanja interesov.

- (45) Da se zagotovi sorazmernost, bi bilo treba osebne podatke, kadar so javno dostopni, omejiti na tiste, ki so nujno potrebni za informiranje državljanov, njihovih predstavnikov in drugih zainteresiranih strani o dejavnostih zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Poleg tega bi morale biti informacije o prijavljenih letnih zneskih javno dostopne v obliki bolj splošnih razponov od tistih, ki se uporabljajo za predložitev informacij nacionalnim registrom, da se zagotovi raven podrobnosti, ki je potrebna za informiranje državljanov, njihovih predstavnikov in drugih zainteresiranih strani. Informacije, ki so pomembne zgolj za nadzorne organe, kot so kontaktni podatki odgovornih oseb registriranih subjektov, ne bi smele biti javno dostopne.
- (46) Da bi državljanom olajšali dostop, bi morale biti informacije predstavljene v obliki, ki je lahko dostopna in strojno berljiva, jasno vidna in uporabniku prijazna, tudi tako, da se uporabi preprost jezik. Informacije bi se morale šteti za strojno berljive, če so predložene v formatu, ki ga lahko programske aplikacije samodejno obdelajo brez človekovega posredovanja, zlasti za namene identifikacije, prepoznavanja in pridobivanja določenih podatkov iz njih. Informacije bi morale biti na voljo v skladu z zahtevami prava Unije glede dostopnosti, da se zagotovi dostopnost za invalide, zlasti z uporabo več kot enega čutnega kanala, kadar je to tehnično izvedljivo. Registracija se lahko opravi v državi članici, ki ni država članica, v kateri se izvaja dejavnost zastopanja interesov. Dostopnost informacij za državljane po vsej Uniji je mogoče bistveno izboljšati, kadar so informacije na voljo vsaj v enem uradnem jeziku Unije, ki ga dobro razume največje možno število državljanov Unije. Države članice bi bilo treba spodbujati k uporabi tehničnih rešitev, ki bi omogočile prevod čim več informacij v tak jezik. Vendar se od držav članic ne bi smelo zahtevati, da prevedejo informacije, ki so jih zagotovili registrirani subjekti.
- (47) Da se zagotovi zaščita posameznikov, ki bi bili lahko z objavo določenih informacij izpostavljeni kršitvam njihovih temeljnih pravic, na primer povračilnim ukrepom zoper posameznike, ki delajo za registrirani subjekt, dejaven v tretji državi, bi morale države članice zagotoviti, da lahko nadzorni organi na zahtevo omejijo objavo vseh ali dela informacij, vpisanih v nacionalni register. Registrirani subjekt bi moral dokazati, da bi bilo treba ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera objavo omejiti zaradi legitimnih interesov, kot je resno tveganje, da bi bil posameznik zaradi objave izpostavljen kršitvi njegovih temeljnih pravic, zlasti tistih, ki so zaščitene s členom 1 (Človekovo dostojanstvo), členom 2 (Pravica do življenja), členom 3 (Pravica do osebne celovitosti), členom 4 (Prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja) ali členom 6 (Pravica do svobode in varnosti) Listine, na primer zaradi ugrabitve, izsiljevanja, prisiljenja, nadlegovanja, nasilja ali ustrahovanja), ali kot so poslovne skrivnosti. Analiza bi morala upoštevati tveganja za telesno integriteto zaposlenih ali posameznikov, ki delajo za registrirani subjekt ali so povezani z njim. Legitimni interesi bi morala zajemati tudi tveganja za posameznike, ki imajo koristi od dejavnosti registriranega subjekta. Vsaka odločitev nadzornega organa bi morala upoštevati cilje te direktive, zoper njo pa bi moralo biti na voljo sodno varstvo v državi članici registracije. Odločitve nadzornega organa in po potrebi pristojnega sodišča bi bilo treba sprejeti nemudoma. Da bi v primerih odobrene omejitve objave javnosti omogočili, da se prepriča, da je registrirani subjekt izpolnil zahteve po registraciji iz te direktive, bi bilo treba podatkovno polje v registru nadomestiti z navedbo, da je bila objava omejena na podlagi zakonitega interesa.

- (48) Da bi javni uslužbenci lažje prepoznali dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, bi morali registrirani subjekti in njihovi podizvajalci pri neposrednih stikih s takimi osebami predložiti EIRN. EIRN bi bilo treba proaktivno predložiti pri vsakem stiku z javnimi uslužbenci.
- (49) Države članice bi morale imenovati enega ali več organov ali teles, pristojnih za vzpostavitev in vodenje nacionalnih registrov ter obdelavo vlog za registracijo, ki jih predložijo subjekti, ki v imenu tretjih držav izvajajo dejavnosti zastopanja interesov. Imenovati bi morale tudi enega ali več nadzornih organov, pristojnih za nadzor izpolnjevanja in izvrševanja obveznosti iz te direktive ter za izmenjavo informacij z nadzornimi organi drugih držav članic in Komisijo. Da bi se podprle temeljne pravice in svoboščine, pravna država, demokratična načela in zaupanje javnosti v nadzor teh subjektov, morajo biti nadzorni organi nepristranski in neodvisni od zunanjega poseganja ali političnega pritiska ter imeti ustrezna pooblastila in vire za učinkovito spremljanje in sprejemanje ukrepov, potrebnih za zagotavljanje izpolnjevanja obveznosti iz te direktive.
- (50) Da bi preprečili stigmatizacijo registriranega subjekta, bi morali biti javno dostopni podatki predstavljeni dejansko in nevtrarno. Poleg tega bi morali pristojni nacionalni organi pri izvajanju nalog, ki so jim dodeljene v skladu s to direktivo, zagotoviti, da zgolj dejstvo, da je subjekt registriran subjekt, ne povzroča škodljivih posledic. Objava zlasti ne bi smela biti predstavljena ali opremljena z izjavami ali določbami, ki bi lahko ustvarile ozračje nezaupanja do registriranih subjektov ali ki bi lahko fizične ali pravne osebe iz držav članic ali tretjih držav odvrnile od tega, da bi z njimi sodelovale ali jim zagotavljale finančno podporo. Taki stigmatizacijski ukrepi lahko na primer vključujejo negativno označevanje registriranih subjektov ali omalovaževalne izjave, katerih namen je spodkopati verodostojnost in legitimnost registriranih subjektov z namigovanjem, da želijo registrirani subjekti nezakonito vplivati na demokratične procese.
- (51) Kadar tretja država porabi posebej visoke zneske za zastopanje interesov ali kadar subjekt od enega ali več subjektov tretje države prejme posebej visoka plačila, je bolj verjetno, da bi lahko izvedene dejavnosti zastopanja interesov uspešno vplivale na politične odločitve države članice ali Unije kot celote. V takih primerih bi morali imeti nadzorni organi možnost, da od subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu teh tretjih držav, zahtevajo dodatne informacije, da bi lahko izvajali okrepljen nadzor.
- (52) Za zagotovitev sorazmernega spremljanja te direktive bi morali imeti nadzorni organi možnost, da od subjekta, ki izvaja dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjektov tretjih držav, zahtevajo predložitev evidenc, ki so potrebne za ugotavljanje morebitnega neizpolnjevanja zahteve po registraciji iz te direktive. V ta namen bi morali imeti nadzorni organi možnost, da ukrepajo po uradni dolžnosti ali na podlagi prijave prijavitelja kršitve ali nadzornega organa druge države članice.
- (53) Nadzorni organi bi morali sodelovati tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni Unije. Tako sodelovanje bi moralo olajšati hitro in varno izmenjavo informacij. Nadzorni organi bi morali imeti za namene izvajanja svojih nadzornih nalog možnost, da od nadzornega organa v državi članici registracije zahtevajo informacije, navedene v registraciji, tudi tiste, ki niso javne, v posebnih primerih pa tudi evidence, ki jih hrani subjekt, in opravljene analize. Nadzorni organi in Komisija bi morali sodelovati, da se zagotovi izvajanje Direktive. Za boljše razumevanje obsega in porazdelitve celote dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav v Uniji, bi morala

imeti Komisija možnost, da od nadzornih organov zahteva zbirne podatke na podlagi informacij, ki jih pri registraciji predložijo subjekti, ki izvajajo zastopanje interesov v imenu subjektov tretjih držav. Za celovito spremljanje načinov in značilnosti dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav v Uniji, lahko taki zbirni podatki vključujejo informacije, ki v registrih niso javno dostopne, vključno z osebnimi podatki, kolikor je to potrebno za zagotovitev učinkovitega spremljanja.

- (54) Da se dodatno omeji upravno breme, upravno sodelovanje in izmenjava informacij med nacionalnimi organi ter nadzornimi organi in Komisijo poteka prek informacijskega sistema za notranji trg (sistem IMI), ki je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ za upravno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic na področjih politike, povezanih z enotnim trgom. Treba bi bilo zagotoviti interoperabilnost sistema IMI in nacionalnih registrov v skladu z evropskim okvirom interoperabilnosti.
- (55) Za namene pomoči Komisiji pri njeni nalogi zagotavljanja učinkovitega sodelovanja med pristojnimi nacionalnimi organi ter popolnega in učinkovitega izvajanja te direktive bi bilo treba ustanoviti svetovalno skupino. Svetovalna skupina bi morala vključevati predstavnika nadzornih organov vsake države članice. Svetovalna skupina bi morala svetovati glede izvajanja Direktive, tudi glede zahteve po preprečevanju škodljivih posledic, ki bi izhajale zgolj iz dejstva, da je subjekt registriran v skladu z zahtevami iz te direktive. Sprejemati bi morala mnenja, priporočila ali poročila, ki bi jih morali pristojni nacionalni organi, ki jih imenujejo države članice, objaviti. Da bi se za subjekte, ki bi lahko spadali na področje uporabe Direktive, zagotovila pravna varnost, bi morala svetovalna skupina Komisiji zlasti svetovati glede morebitnih smernic v zvezi s področjem uporabe Direktive, pojmom subjekta tretje države in dejavnostmi, katerih cilj ali učinek je izogibanje obveznostim iz te direktive. Po potrebi bi bilo treba zagotoviti sodelovanje z mrežo EU za boj proti korupciji.
- (56) Prijavitelji kršitev lahko nadzorne organe opozorijo na nove informacije, ki jim lahko pomagajo pri odkrivanju kršitev te direktive, vključno s poskusi izogibanja obveznostim. Da bi zagotovili, da lahko prijavitelji kršitev opozorijo nadzorne organe na dejanske ali morebitne kršitve te direktive, ter da bi prijavitelje kršitev zaščitili pred povračilnimi ukrepi, bi se morala za prijavo kršitev te direktive in zaščito oseb, ki take kršitve prijavijo, uporabljati Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta⁸.
- (57) Prijave kršitev s strani prijaviteljev so lahko ključne za preprečevanje in odkrivanje kršitev pravil na področju preglednosti in nadzora opravljanja storitev, ki se zagotavljajo na notranjem trgu in so pomembne za javno odločanje, na primer storitev zastopanja interesov, ali za odvracanje od njih. Glede na javni interes za zaščito javnega odločanja pred takimi kršitvami in morebitno škodo za zaupanje državljanov v demokratične institucije, ki jo take kršitve lahko povzročijo, in ker določbe te direktive ne spadajo na področja politike iz člena 2(1)(a) Direktive (EU) 2019/1937, je treba ta področja prilagoditi. Člen 2 in Prilogo k Direktivi (EU) 2019/1937 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

⁷ Uredba (EU) št. 1024/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg in razveljavitvi Odločbe Komisije 2008/49/ES („uredba IMI“) (UL L 316, 14.11.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1024/oj>).

⁸ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj>).

- (58) Prepovedati bi bilo treba zavestno in namerno sodelovanje v dejavnostih, katerih namen ali učinek je izogibanje obveznostim iz te direktive, zlasti zahtevam po registraciji. Med take dejavnosti spadajo prikrita plačila za storitve zastopanja, ustanavljanje podjetij z namenom zakrivanja povezav z vladami tretjih držav ali umetna razporeditev dejavnosti na več subjektov, da ne bi dosegli pragov iz te direktive.
- (59) Za odvrčanje od neizpolnjevanja zahtev iz te direktive in kaznovanje takega neizpolnjevanja bi morale države članice zagotoviti, da za kršitve obveznosti iz te direktive veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne upravne globe. Sankcije ne bi smele biti kazenske narave. Sankcije bi morale upoštevati naravo, ponavljanje in trajanje kršitve ob hkratnem upoštevanju zadevnega javnega interesa, obsega in vrste dejavnosti, ki se izvajajo, ter gospodarske zmožnosti subjekta, ki izvaja dejavnosti zastopanja interesov. Sankcije bi morale biti v vsakem posameznem primeru učinkovite, sorazmerne in odvračilne, določene pa bi morale biti ob ustreznem upoštevanju temeljnih pravic, vključno s svobodo izražanja in združevanja, akademsko svobodo in svobodo znanstvenega raziskovanja, postopkovnimi jamstvi, dostopom do učinkovitih pravnih sredstev ter pravico do zaslišanja. Pred sankcijami bi moral nadzorni organ izdati zgodnje opozorilo, razen v primerih kršitve prepovedi izogibanja.
- (60) Za spremembo pragov za zahtevanje dodatnih informacij, spremembo seznama informacij, ki jih je treba predložiti ob zahtevi za registracijo, in spremembo seznama informacij, ki jih je treba vključiti v poročila, ki jih objavijo države članice, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (61) Za zagotovitev učinkovitega spremljanja uporabe te direktive bi morala Komisija redno poročati o njenem izvajanju, po potrebi v povezavi s poročili o drugi ustrezni zakonodaji Unije. V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi morala Komisija oceniti to direktivo, in sicer njene učinke in potrebo po morebitnih nadaljnjih ukrepih.
- (62) Ker cilja te direktive, in sicer prispevanja k pravilnemu delovanju notranjega trga za dejavnosti zastopanja interesov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (63) Sistem na ravni Unije zlasti podpira pristojne nacionalne organe pri njihovih nadzornih funkcijah ter druge deležnike pri opravljanju njihove vloge v demokratičnem procesu, poleg tega pa povečuje splošno odpornost demokracij v Uniji proti vmešavanju tretjih držav. Obravnavanje preglednosti dejavnosti zastopanja

⁹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj

interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav z namenom vplivanja na ravni Unije, ima dodano vrednost, saj je zaradi verjetne čezmejne narave takih dejavnosti potreben usklajen pristop na več ravneh in po različnih sektorjih. Države članice lahko s sodelovanjem in izmenjavo informacij bolje razumejo obseg tega pojava, kar pomaga pri preprečevanju, da bi tretje države lahko izkoristile regulativne razlike ali vrzeli.

- (64) Države članice bi si morale pri izvajanju te direktive prizadevati za zmanjšanje upravnega bremena za zadevne subjekte, zlasti mikro, mala in srednja podjetja v smislu člena 3 Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰.
- (65) Za obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v okviru te direktive, vključno z obdelavo osebnih podatkov za vodenje nacionalnega registra ali registrov subjektov, ki opravljajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu subjektov tretjih držav, za dostop do osebnih podatkov v takem nacionalnem registru ali registrih ter za izmenjavo osebnih podatkov v okviru upravnega sodelovanja in medsebojne pomoči med državami članicami na podlagi te direktive, vključno z uporabo sistema IMI, ter za vodenje evidenc v skladu z obveznostmi vodenja evidenc iz te direktive se uporabljata Uredbi (EU) 2016/679¹¹ in (EU) 2018/1725¹² Evropskega parlamenta in Sveta. Vsaka obdelava osebnih podatkov za take namene bi morala biti med drugim v skladu z načeli najmanjšega obsega podatkov, točnosti in omejitve hrambe podatkov ter bi morala izpolnjevati zahteve glede celovitosti in zaupnosti podatkov. Države članice bi morale določiti ukrepe, ki zagotavljajo zakonito in varno obdelavo osebnih podatkov, vsebovanih v njihovem nacionalnem registru ali registrih, v skladu z veljavno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov.
- (66) Ta direktiva nikakor ne vpliva na uporabo omejevalnih ukrepov Unije, sprejetih v skladu s členom 29 PEU in členom 215 PDEU. Zlasti ne vpliva na prepoved neposrednega ali posrednega dajanja sredstev ali gospodarskih virov na razpolago fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali telesom ali v njihovo korist ali z njimi povezanim fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali telesom, ki so navedeni v omejevalnih ukrepih Unije.
- (67) Ta direktiva ne bi smela vplivati na pooblastila Komisije, da začne in izvaja preiskave izkrivljajočih tujih subvencij v smislu Uredbe (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta¹³.
- (68) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih¹⁴ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih

---

¹⁰ Direktiva (EU) 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

¹¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹² Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

¹³ Uredba (EU) 2022/2560 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o tujih subvencijah, ki izkrivljajo notranji trg (UL L 330, 23.12.2022, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj>).

primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.

- (69) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal XXXX¹⁵ –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I – SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Cilj in namen

Direktiva določa harmonizirane zahteve glede gospodarskih dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu subjekta tretje države, da bi se z doseganjem skupne ravni preglednosti po vsej Uniji izboljšalo delovanje notranjega trga.

Namen te direktive je navedeno preglednost doseči tako, da se prepreči ustvarjanje ozračja nezaupanja, ki bi fizične ali pravne osebe iz držav članic ali tretjih držav odvrnilo od sodelovanja s subjekti, ki zastopajo interese v imenu subjekta tretje države, ali zagotavljanja finančne podpore tem subjektom.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „**dejavnost zastopanja interesov**“ pomeni dejavnost, katere cilj je vplivati na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji, ki se lahko izvaja zlasti z organizacijo srečanj, konferenc ali dogodkov ali udeležbo na njih, s prispevki k posvetovanjem ali parlamentarnim obravnavam ali udeležbo na njih, z organizacijo komunikacijskih ali oglaševalskih kampanj, organizacijo mrež in lokalnih pobud, pripravo dokumentov o politikah in stališčih, zakonodajnih sprememb, javnomnenjskih raziskav, statističnih raziskav ali odprtih pisem ali z dejavnostmi v okviru raziskav in izobraževanja, če se izvajajo izrecno s tem ciljem;
- (2) „**storitev zastopanja interesov**“ pomeni dejavnost zastopanja interesov, ki se praviloma opravlja za plačilo, kot je navedeno v členu 57 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (3) „**ponudnik storitev zastopanja interesov**“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki opravlja storitev zastopanja interesov;
- (4) „**subjekt tretje države**“ pomeni:
  - (a) centralno raven države in javne organe na vseh drugih ravneh tretje države, z izjemo članic Evropskega gospodarskega prostora;
  - (b) javni ali zasebni subjekt, katerega dejanja je mogoče pripisati subjektu iz točke (a), ob upoštevanju vseh zadevnih okoliščin;

---

¹⁴ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

¹⁵ XXXX.

- (5) „**pomožna dejavnost**“ pomeni dejavnost, ki podpira zagotavljanje dejavnosti zastopanja interesov, vendar nima neposrednega vpliva na njeno vsebino;
- (6) „**letni znesek**“ pomeni:
- (a) skupno letno plačilo, prejeto od subjekta tretje države za opravljanje storitve zastopanja interesov, ki je, kadar plačilo ni denarno, izraženo z ocenjeno vrednostjo plačila, ali
  - (b) če se ne prejme nobeno plačilo, oceno letnih stroškov, povezanih z izvedeno dejavnostjo zastopanja interesov,
- pri čemer se upošteva dejavnost zastopanja interesov kot celota, kar v primeru, da jo ponudnik storitev izvaja na podlagi pogodbenih dogovorov, vključuje stroške za podizvajalce in pomožne dejavnosti;
- (7) „**podizvajalec**“ pomeni ponudnika storitev zastopanja interesov, s katerim glavni izvajalec ali eden od njegovih podizvajalcev sklene pogodbo, na podlagi katere je dogovorjeno, da podizvajalec izvede nekatere ali vse sklope dejavnosti zastopanja interesov, za katero se je glavni izvajalec zavezal, da jo bo izvedel;
- (8) „**registrirani subjekti**“ pomeni subjekte, ki so registrirani v nacionalnem registru iz člena 9 v skladu s členom 10;
- (9) „**organ, pristojen za nacionalni register**“ pomeni javni organ ali telo, pristojno za vodenje nacionalnega registra iz člena 9 in obdelavo registracij, predloženih v skladu s to direktivo;
- (10) „**nadzorni organ**“ pomeni neodvisni javni organ, pristojen za nadzor nad izpolnjevanjem in izvrševanjem obveznosti iz te direktive;
- (11) „**javni uslužbenec**“ pomeni:
- (a) uradnico oziroma uradnika Unije ali uradnico oziroma uradnika države članice,
  - (b) drugo osebo, ki ji je zaupana javna funkcija in ki to funkcijo opravlja v državi članici;
- (12) „**uradnik Unije**“ pomeni osebo, ki:
- (a) je uradnica oziroma uradnik ali druga uslužbenka oziroma uslužbenec v smislu Kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, določenih v Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi)¹⁶;
  - (b) jo država članica ali javni ali zasebni organ napoti v Unijo in opravlja naloge, enakovredne tistim, ki jih opravljajo uradniki ali drugi uslužbenci Unije.
- Člani institucije, organa, urada ali agencije Unije in osebje teh organov so izenačeni z uradniki Unije, kolikor se zanje ne uporabljajo kadrovski predpisi;
- (13) „**uradnik države članice**“ pomeni vsako osebo z izvršilno, upravno ali sodno funkcijo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, ki je bila na to stalno ali začasno funkcijo imenovana ali izvoljena, ne glede na to, ali je ta funkcija plačana ali

---

¹⁶ Uredba Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 z dne 29. februarja 1968 o določitvi kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti ter uvedbi posebnih ukrepov, začasno veljavnih za uradnike Komisije (UL L 56, 4.3.1968, str. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj)).

neplačana in ne glede na hierarhični položaj te osebe, ter vsako osebo, ki opravlja zakonodajno funkcijo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.

Člen 3 *Področje uporabe*

1. Ta direktiva se ne glede na njihov sedež uporablja za subjekte, ki izvajajo naslednje dejavnosti:
  - (a) storitev zastopanja interesov, ki se zagotavlja subjektu tretje države;
  - (b) dejavnost zastopanja interesov, ki jo izvaja subjekt tretje države iz člena 2(4), točka (b) in ki je povezana z dejavnostmi gospodarske narave ali jih nadomešča ter je tako primerljiva s storitvijo zastopanja interesov iz točke (a) tega odstavka.
2. Ne glede na odstavek 1 se ta direktiva ne uporablja za naslednje dejavnosti:
  - (a) dejavnosti, ki jih neposredno izvaja subjekt tretje države iz člena 2(4), točka (a), in ki so povezane z izvajanjem javne oblasti, vključno z dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem diplomatskih ali konzularnih odnosov med državami ali mednarodnimi organizacijami;
  - (b) zagotavljanje pravnih in drugih strokovnih nasvetov v primeru:
    - (i) svetovanja subjektu tretje države z namenom pomoči pri zagotavljanju skladnosti njihovih dejavnosti z obstoječimi pravnimi zahtevami;
    - (ii) zastopanja subjektov tretjih držav v okviru pravnega postopka ali postopka mediacije z namenom preprečiti, da bi se sprožil spor pred pravosodnim ali upravnim organom ali da bi tak organ o sporu razsojal;
    - (iii) zastopanja subjektov tretjih držav v pravnih postopkih;
  - (c) pomožnih dejavnosti.

Člen 4 *Raven harmonizacije*

Države članice za dejavnosti zastopanja interesov, ki spadajo na področje uporabe te direktive, ne ohranijo ali uvedejo določb, ki odstopajo od določb iz te direktive, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotovitev drugačne ravni preglednosti teh dejavnosti.

POGLAVJE II – PREGLEDNOST IN REGISTRACIJA

Člen 5 *Identifikacija prejemnika storitve*

Države članice zagotovijo, da lahko ponudniki storitev zastopanja interesov od subjekta, v katerega imenu se opravlja storitev zastopanja interesov, zahtevajo, da navede, ali je subjekt tretje države.

Člen 6 *Oddaja podizvajalcem*

1. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) v svoje pogodbene dogovore s podizvajalci vključijo informacijo, da dejavnost zastopanja interesov spada na

področje uporabe člena 3(1), ter da morajo take informacije posredovati morebitnim nadaljnjim podizvajalcem. Podizvajalcem, ki so bili o tem obveščeni, ni treba izpolnjevati zahtev iz člena 7, člena 8, člena 10 in člena 11 v zvezi z dejavnostjo zastopanja interesov, ki se izvaja na podlagi pogodbe, ki vsebuje navedene informacije.

2. Države članice zagotovijo, da podizvajalec, ki storitev zastopanja interesov odda v izvajanje podizvajalcu, obvesti glavnega izvajalca ali, kjer je primerno, podizvajalca, od katerega je prejel pogodbo za izvajanje dejavnosti zastopanja interesov, o dejstvu, da je bila dejavnost zastopanja interesov nadalje oddana v izvajanje podizvajalcu, in da zagotovi, da pogodbeni dogovori vključujejo informacije, da dejavnost zastopanja interesov spada na področje uporabe člena 3(1).
3. Države članice zagotovijo, da podizvajalec glavnemu izvajalcu ali, kjer je primerno, podizvajalcu zagotovi informacije, potrebne za izpolnjevanje zahtev iz člena 10.

Člen 7

Vodenje evidenc

1. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) za vsako dejavnost zastopanja interesov, ki spada na področje uporabe navedenega člena, vodijo evidence o:
  - (a) identiteti ali imenu subjekta tretje države, v imenu katerega se izvaja dejavnost, ter imenu tretje države, katere interesi se zastopajo;
  - (b) opisu namena dejavnosti zastopanja interesov;
  - (c) pogodbah in ključnih izmenjavah s subjektom tretje države, ki so bistvene za razumevanje narave in namena dejavnosti zastopanja interesov, po potrebi vključno z evidencami o načinu in obsegu morebitnih plačil;
  - (d) informacijah ali gradivu, ki predstavlja ključno sestavino dejavnosti zastopanja interesov.
2. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) hranijo evidence iz odstavka 1 še štiri leta po prenehanju zadevne dejavnosti zastopanja interesov.
3. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) vsako leto pripravijo:
  - (a) seznam vseh subjektov tretjih držav, v imenu katerih so v predhodnem poslovnem letu izvajali dejavnosti zastopanja interesov;
  - (b) seznam skupnih letnih zneskov, ki so jih v zvezi z dejavnostmi s področja uporabe člena 3(1) prejeli v predhodnem poslovnem letu, po tretjih državah.
4. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) hranijo evidence o informacijah iz odstavka 3 štiri leta.

Člen 8

Pravni zastopnik

1. Države članice od subjektov iz člena 3(1), ki nimajo sedeža v Uniji, zahtevajo, da v eni od držav članic, v katerih izvajajo dejavnosti zastopanja interesov, pisno imenujejo fizično ali pravno osebo za svojega pravnega zastopnika.
2. Države članice zagotovijo, da je pravni zastopnik odgovoren za zagotavljanje, da registrirani subjekt izpolnjuje svoje obveznosti v skladu s to direktivo, ter da je naslovnik za vso komunikacijo pristojnih nacionalnih organov z zadevnim subjektom

v skladu s členom 15. Vsa komunikacija s tem pravnim zastopnikom se šteje za komunikacijo z zastopanim subjektom.

3. Države članice zagotovijo, da lahko pravni zastopnik brez poseganja v odgovornost in pravne postopke, ki se lahko uvedejo zoper subjekt, ki ga zastopa, odgovarja za neizpolnjevanje obveznosti iz te direktive s strani navedenega subjekta. Države članice zagotovijo, da subjekti iz člena 3(1) svojim pravnim zastopnikom zagotovijo potrebna pooblastila in zadostna sredstva za zagotovitev učinkovitega in pravočasnega sodelovanja s pristojnimi organi držav članic ter skladnosti z njihovimi odločitvami.

Člen 9 *Nacionalni registri*

1. Vsaka država članica vzpostavi in vodi enega ali več nacionalnih registrov za namene zagotavljanja preglednosti dejavnosti zastopanja interesov, ki jih izvajajo subjekti iz člena 3(1). Države članice lahko uporabijo obstoječe nacionalne registre, če ti izpolnjujejo zahteve iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena ter člena 10, člena 11 in člena 12.
2. Nacionalni register ali, kjer je primerno, registre vodijo organi, pristojni za nacionalne registre. Ti organi pri obdelavi osebnih podatkov delujejo kot upravljavci v smislu člena 4, točka (7), Uredbe (EU) 2016/679.
3. Države članice zagotovijo, da se nacionalni registri iz odstavka 1 vzpostavijo in vodijo tako, da je zagotovljeno, da nevtralnno, dejansko in objektivno izkazujejo informacije, ki jih vsebujejo.
4. Države članice zagotovijo, da organi, pristojni za nacionalne registre, vodijo dnevnik postopkov obdelave osebnih podatkov v okviru nacionalnega registra. Ti dnevniki se izbrišejo po enem letu in se lahko uporabljajo samo za spremljanje zakonitosti dostopa do osebnih podatkov ter za zagotavljanje celovitosti in varnosti takih podatkov.

Člen 10 *Registracija*

1. Države članice zagotovijo, da se subjekti iz člena 3(1) s sedežem na njihovem ozemlju najpozneje ob začetku dejavnosti zastopanja interesov registrirajo v nacionalnem registru.

Države članice, ki vodijo več nacionalnih registrov, zagotovijo, da so zadevna področja uporabe posameznih nacionalnih registrov jasno opredeljena, da taki registri zajemajo vse subjekte, ki se morajo registrirati v skladu s prvim pododstavkom tega člena, in da lahko subjekti iz člena 3(1) pridobijo informacije o tem, v katerih nacionalnih registrih se morajo registrirati.
2. Če ima subjekt iz člena 3(1) sedež v več kot eni državi članici, se registrira v državi članici glavnega sedeža.
3. Če subjekt iz člena 3(1) nima sedeža v Uniji, se registrira v državi članici, v kateri ima sedež njegov pravni zastopnik, imenovan v skladu s členom 8, ali, če ta sedeža nima, v kateri ima stalni naslov ali običajno prebivališče.
4. Države članice zagotovijo, da mora subjekt za namene registracije predložiti samo informacije, določene v Prilogi I.

5. Države članice zagotovijo, da so subjekti pred predložitvijo informacij v skladu z odstavkom 4 obveščeni o tem, da bodo informacije objavljene v skladu s členom 12 in da lahko v skladu s členom 12(3) zahtevajo, da se informacije ne objavijo.
6. Države članice zagotovijo, da registrirani subjekti predložijo naslednje informacije:
  - (a) spremembe ali dopolnitve podatkov, predloženih v skladu s Prilogo I, točka 1, točke (a), (b), (f)(i) in (f)(ii), in sicer v razumnem roku;
  - (b) spremembe ali dopolnitve podatkov, predloženih v skladu z odstavkom 4, ki niso zajeti v točki (a), in sicer vsako leto.
7. Države članice zagotovijo, da lahko registrirani subjekti, ki ne izpolnjujejo več pogojev za subjekte iz člena 3(1), o tem uradno obvestijo organ, pristojen za zadevni nacionalni register, v katerem so registrirani, in zahtevajo izbris iz navedenega registra. Kadar se mora subjekt iz člena 3(1) v skladu z odstavkom 2 ali 3 registrirati v nacionalnem registru, ki ni tisti register, v katerem je registriran, o tem obvesti organ, pristojen za zadevni nacionalni register, in zahteva izbris iz navedenega registra.

Ta organ zahtevo obravnava v petih delovnih dneh in registrirani subjekt izbriše iz nacionalnega registra, če meni, da subjekt ne izpolnjuje več pogojev za subjekt iz člena 3(1) ali, odvisno od primera, ne bi smel biti več vpisan v register, za katerega je ta organ pristojen. Zoper odločitev organa, pristojnega za zadevni nacionalni register, je v državi članici registracije na voljo upravno in sodno varstvo.
8. Države članice zagotovijo, da se registracija, posodobitve, zahteve za izbris iz registra in zahteve v skladu s členom 12(3) lahko predložijo v elektronski obliki ter da so brezplačne.
9. Če je to potrebno za zagotovitev, da informacije, predložene za namene registracije, organom, pristojnim za nacionalne registre, še naprej omogočajo, da pravilno in natančno identificirajo tretje države, v imenu katerih se izvaja zastopanje interesov, in opredelijo, koliko se za te dejavnosti porabi, se na Komisijo v skladu s členom 23 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo Priloge I, tako da se spremeni seznam informacij, ki jih je treba predložiti za namene registracije, ob upoštevanju razvoja na trgu storitev zastopanja interesov, mnenj, priporočil in poročil, ki jih izda svetovalna skupina, ustanovljena v skladu s členom 19, ali, če so na voljo, ustreznih mednarodnih ter evropskih standardov in praks. Polja z osebnimi podatki iz Priloge I se spremenijo le, če je to potrebno za zagotovitev pravilne identifikacije subjektov in dejavnosti zastopanja interesov iz člena 3(1).

Člen 11

Postopek registracije

1. Države članice zagotovijo, da organ, pristojen za nacionalni register, zagotovi, da so za vsako registracijo, predloženo v skladu s členom 10(4), predloženi vsi elementi iz Priloge I ter da ti elementi ne vsebujejo očitnih napak.

Razen v primeru zahteve v skladu z odstavkom 2, pristojni organ ustrezen vpis vpiše v svoj nacionalni register v petih delovnih dneh od predložitve registracije.
2. Če so informacije, predložene za namene registracije, nepopolne ali vsebujejo očitne napake, organ, pristojen za nacionalni register, od subjekta zahteva, da svojo vlogo dopolni ali popravi. Organ, pristojen za nacionalni register, v petih delovnih dneh po prejemu odgovora zadevnega subjekta bodisi vpiše ustrezen vpis v svoj nacionalni

register bodisi vpis zavrne in zadevni subjekt obvesti, zakaj vloga še vedno ni popolna oziroma vsebuje očitno nepravilne informacije.

3. Ko je vpis vpisan v nacionalni register, registrirani subjekt nemudoma, najpozneje pa v petih delovnih dneh, od organa, pristojnega za nacionalni register, prejme potrditev registracije, izdata pa se mu tudi edinstvena EIRN in digitalni izvod informacij, vpisanih v nacionalni register. EIRN mora ustrezati formatu iz Priloge II.
4. Države članice zagotovijo, da organ države članice registracije, pristojen za nacionalni register, o vsaki novi registraciji takoj, najpozneje pa v petih delovnih dneh od vpisa v nacionalni register, uradno obvesti nacionalne organe držav članic, navedenih v registraciji v skladu s Prilogo I, točka 2(e), imenovane v skladu s členom 15(1). Tako uradno obvestilo se pošlje tudi, kadar registrirani subjekt v skladu s členom 10(6) predloži spremembo ali dodatek k informacijam iz Priloge I, točka 2(e). Uradno obvestilo vsebuje ime registriranega subjekta, njegovo EIRN in povezavo do nacionalnih registrov, v katerih je bila opravljena registracija.
5. Države članice določijo, da organi, pristojni za vodenje nacionalnih registrov v državi članici, ki prejmejo uradno obvestilo iz odstavka 4, takoj, najpozneje pa v petih delovnih dneh, vpišejo informacije iz navedenega uradnega obvestila v ustrezni register. Informacije o registriranem subjektu se ne objavijo, če v ustreznem nacionalnem registru države članice registracije za te informacije velja odstopanje od objave v skladu s členom 12(3).
6. Za dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe člena 3(1), za registrirane subjekte ne veljajo nobene dodatne zahteve za registracijo v nobeni drugi državi članici.
7. Zoper akte organov, pristojnih za nacionalne registre, v skladu z odstavki 1 do 5, tudi zoper zavrnitev vpisa v register ali izdaje EIRN, je na voljo upravno in sodno varstvo. To velja tudi za primere, ko organ ne ravna v skladu z navedenimi odstavki.
8. Kadar ima nadzorni organ zanesljive informacije, da se subjekt v registru, za katerega je pristojen v skladu s členom 15(3), ni registriral v skladu z odstavki 1 do 3 člena 10, lahko od navedenega subjekta zahteva, da predloži informacije, ki so nujno potrebne za ugotovitev, ali subjekt spada na področje uporabe člena 3(1).
9. Kadar ima nadzorni organ zanesljive informacije o tem, da subjekt, registriran v registru, za katerega je pristojen v skladu s členom 15(3), morda ne izpolnjuje obveznosti iz nacionalnih določb, sprejetih v skladu s členom 10, ker je na primer v registraciji predložil netočne informacije, lahko od navedenega subjekta zahteva, da predloži informacije iz člena 7 v obsegu, ki je potreben za ugotavljanje morebitnega neizpolnjevanja obveznosti.
10. V zahtevi iz odstavkov 8 in 9 morajo biti navedene naslednje informacije:
  - (a) obrazložitev razlogov za ugotavljanje morebitnega neizpolnjevanja obveznosti;
  - (b) zahtevane informacije in razlog za ugotavljanje morebitnega neizpolnjevanja obveznosti;
  - (c) informacije o sodnem varstvu, ki je na voljo.
11. Subjekt, na katerega je naslovljena zahteva, v desetih delovnih dneh predloži popolne in točne informacije, ki se zahtevajo v skladu z odstavkoma 8 in 9.
12. Zoper zahteve iz odstavkov 8 in 9 so na voljo postopki sodnega varstva v državi članici nadzornega organa, ki je dal zahtevo.

Člen 12
Javni dostop

1. Države članice v zvezi z registriranim subjektom javno objavijo naslednje informacije iz nacionalnega registra:
  - (a) informacije, ki jih registrirani subjekt predloži v skladu s Prilogo I, točka 1, točke (a), (e), (f)(i), (f)(ii), (h), (i), (j) in (k), ter točka 2, točka (a)(i) in točke (b) do (h);
  - (b) EIRN, izdano na podlagi člena 11(3);
  - (c) datum registracije;
  - (d) datum zadnje posodobitve informacij iz točke (a) tega odstavka.Objava letnega zneska, ki ga predloži registrirani subjekt v skladu s Prilogo I, točka 2, točka (c), se opravi v skladu z lestvico, določeno v Prilogi III.
2. Države članice zagotovijo, da so informacije iz odstavka 1 predstavljene v obliki, ki je lahko dostopna in strojno berljiva, jasno vidna in uporabniku prijazna, tudi tako, da se uporabi preprost jezik. Informacije so na voljo z iskanjem v vsaj enem uradnem jeziku države članice registracije in v uradnem jeziku Unije, ki ga na splošno razume največje možno število državljanov Unije.
3. Države članice zagotovijo, da lahko subjekti iz člena 3(1) z ustrezno utemeljeno zahtevo zahtevajo odstopanje od objave iz odstavka 1. Nadzorni organ sprejme odločitev, s katero delno ali v celoti omeji javni dostop, če subjekt, ki je to zahteval, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera dokaže, da je to upravičeno zaradi prevladujočega zakonitega interesa, vključno z resnim tveganjem, da bi bil posameznik zaradi objave izpostavljen kršitvi njegovih temeljnih pravic, zlasti tistih, ki so zaščitene s členom 1, členom 2, členom 3, členom 4 ali členom 6 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. V nasprotnem primeru nadzorni organ zavrne zahtevo.
4. Zoper vsako odločitev, sprejeto v skladu z odstavkom 3, je na voljo sodno varstvo v državi članici registracije. Države članice zagotovijo, da se vsi postopki pravnega nadzora, vključno s sodnim varstvom, izvedejo v razumnem roku in da se nemudoma sprejme pravnomočna odločitev.
5. Države članice zagotovijo, da se informacije, na katere se nanaša zahteva, od vložitve zahteve v skladu z odstavkom 3 do trenutka, ko odločitev postane pravnomočna, ne objavijo.
6. Ko odločitev iz odstavka 3 postane pravnomočna, države članice zagotovijo, da je v vpisu v nacionalni register, na katerega se ta odločitev nanaša, navedeno, da je bil javni dostop, odvisno od primera, delno ali v celoti omejen.

Člen 13
Objava zbirnih podatkov

1. Od 31. marca [leta po roku za prenos], nato pa do 31. marca vsakega naslednjega leta vsaka država članica objavi poročilo na podlagi informacij, ki jih predložijo subjekti, registrirani v njihovih nacionalnih registrih, in ga pošlje Komisiji. To poročilo vsebuje zgolj:

- (a) zbirne podatke o letnih zneskih po posameznih tretjih državah v predhodnem poslovnem letu. Navedeni zbirni podatki bi morali temeljiti na informacijah, predloženih v skladu s Prilogo I, točka 2, točki (b) in (c);
  - (b) zbirne podatke o letnih zneskih po posameznih kategorijah organizacij za vsako tretjo državo v predhodnem poslovnem letu. Navedeni zbirni podatki bi morali temeljiti na informacijah, predloženih v skladu s Prilogo I, točka 1, točka (h) in točka 2, točki (b) in (c);
  - (c) skupno število subjektov tretjih držav, ki jih je mogoče pripisati določeni tretji državi. Navedeni zbirni podatki bi morali temeljiti na informacijah, predloženih v skladu s Prilogo I, točka 2, točka (b);
  - (d) seznam tretjih držav, ki izpolnjujejo merila iz člena 16(3), točka (b)(ii).
2. Komisija vsako leto na podlagi podatkov, ki jih države članice predložijo v skladu z odstavkom 1, do 31. marca objavi povzetek prejetih podatkov in seznam tretjih držav, ki izpolnjujejo merila iz člena 16(3), točka (b)(i).
  3. Če je to potrebno za zagotovitev, da informacije iz poročil, ki jih objavijo države članice, še naprej javnosti zagotavljajo potrebne zbirne podatke za razumevanje področja, obsega in sredstev dejavnosti zastopanja interesov, ki jih izvajajo subjekti, ki spadajo na področje uporabe člena 3(1), in da je mogoče vzpostaviti seznam tretjih držav, ki izpolnjujejo merila iz člena 16(3), točka (b), se na Komisijo v skladu s členom 23 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo odstavka 1, tako da se spremeni seznam informacij, ki jih je treba vključiti v poročila, ki jih objavijo države članice, ob upoštevanju razvoja na trgu storitev zastopanja interesov, mnenj, priporočil in poročil, ki jih izda svetovalna skupina, ustanovljena v skladu s členom 19, ali, če so na voljo, ustreznih mednarodnih ter evropskih standardov in praks.

Člen 14

Informacije za javne uslužbence

1. Države članice zagotovijo, da registrirani subjekti v stikih z javnimi uslužbenci pri izvajanju dejavnosti iz člena 3(1) predložijo EIRN.
2. Države članice zagotovijo, da kadar registrirani subjekti sodelujejo s podizvajalci, podizvajalci v stikih z javnimi uslužbenci pri izvajanju dejavnosti iz člena 3(1) predložijo EIRN registriranega subjekta.

POGLAVJE III – NADZOR IN IZVRŠEVANJE

Člen 15

Pristojni nacionalni organi

1. Vsaka država članica imenuje:
  - (a) enega ali več organov, pristojnih za nacionalne registre;
  - (b) enega ali več nadzornih organov.
2. Vsak nadzorni organ ima dostop do nacionalnih registrov v svoji pristojnosti za namene nadzora izpolnjevanja in izvrševanja obveznosti iz te direktive ter izmenjave

informacij z nadzornimi organi v drugih državah članicah in Komisijo, kadar je za to pooblaščen v skladu s to direktivo.

3. Vsak nadzorni organ je pristojen za subjekte iz člena 3(1), ki se morajo v skladu s členom 10(1), (2) in (3) registrirati v nacionalnih registrih, za katere je pristojen.
4. Kadar subjekt iz člena 3(1) ni imenoval pravnega zastopnika v skladu s členom 8(1), je zanj pristojen kateri koli nadzorni organ v državi članici, v kateri subjekt izvaja dejavnost zastopanja interesov.
5. Kadar država članica imenuje več kot en nadzorni organ, zagotovi, da so naloge posameznih organov jasno opredeljene ter da ti med njihovim izvajanjem med seboj tesno in učinkovito sodelujejo. Države članice določijo nadzorni organ, na katerega se naslovi komunikacija, ki se posreduje ustreznemu organu v navedeni državi članici.
6. Države članice zagotovijo, da je nadzorni organ pri opravljanju svojih nalog neodvisen. Države članice zlasti zagotovijo, da osebje nadzornih organov pri izvajanju svojih pooblastil v skladu s to direktivo:
  - (a) lahko opravlja svoje naloge neodvisno, brez političnih in drugih zunanjih vplivov, ter ne zahteva ali sprejema navodil od vlade ali katerega koli drugega javnega ali zasebnega subjekta;
  - (b) se vzdrži vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdružljivo z opravljanjem njihovih nalog in izvrševanjem njihovih pooblastil v skladu s to direktivo.
7. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, na voljo vsa potrebna sredstva za opravljanje nalog, ki so jim dodeljene s to direktivo, vključno z zadostnimi tehničnimi, finančnimi in človeškimi viri.
8. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, pri opravljanju nalog, ki so jim dodeljene v skladu s to direktivo, poskrbijo, da zgolj iz dejstva, da je subjekt registriran subjekt ali da je bila nanj naslovljena zahteva v skladu s členom 16(3), ne izhajajo nobene škodljive posledice, kot je stigmatizacija.
9. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, imenovani v skladu z odstavkom 1, dajo javnosti na voljo informacije in pojasnila v zvezi z uporabo te direktive ter mnenja, priporočila ali poročila, ki jih je sprejela svetovalna skupina v skladu s členom 19(6).
10. Države članice do [eno leto po začetku veljavnosti] uradno obvestijo Komisijo in druge države članice o pristojnih nacionalnih organih, imenovanih v skladu z odstavkom 1. Komisija objavi seznam pristojnih nacionalnih organov.

Člen 16

Zahteve po informacijah

1. Države članice zagotovijo, da je pristojnost nadzornih organov za to, da od subjektov iz člena 3(1) zahtevajo predložitev informacij, omejena s pogoji iz odstavkov 2 do 9 tega člena.
2. Zahtevo v skladu s tem členom lahko poda le nadzorni organ, ki je pristojen za zadevni subjekt.
3. Razen v primerih iz člena 11(8) in (9) se zahteva, ki mora biti omejena na evidence, ki se vodijo v skladu s členom 7, lahko poda le v naslednjih primerih:

- (a) registrirani subjekt je v predhodnem poslovnem letu za en sam subjekt tretje države prejel letni znesek, ki presega 1 000 000 EUR;
- (b) dejanja subjekta tretje države, v imenu katerega deluje registrirani subjekt, je mogoče pripisati tretji državi, ki je v enem od petih predhodnih poslovnih let upoštevaajoč vse subjekte tretje države, katerih dejanja je mogoče pripisati tej tretji državi, porabila skupni letni znesek, ki presega eno od naslednjega:
  - (i) 8 500 000 EUR za dejavnosti zastopanja interesov v Uniji;
  - (ii) 1 500 000 EUR za dejavnosti zastopanja interesov v posamezni državi članici,

razen če registrirani subjekt spada na področje uporabe člena 3(1), točka (a), in je v predhodnem poslovnem letu za vse dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe te direktive, prejel skupni letni znesek, nižji od 25 000 EUR.

- 4. Zahteva iz odstavka 3 mora vsebovati naslednje elemente:
  - (a) izjavo, v kateri je navedeno, kateri od pogojev iz odstavka 3 je izpolnjen;
  - (b) zahtevane evidence;
  - (c) informacije o sodnem varstvu, ki je na voljo.
- 5. Kadar nadzorni organ, ki ni nadzorni organ države članice registracije, meni, da je izpolnjen kateri od pogojev iz odstavka 3, lahko nadzorni organ države članice registracije zaprosi, da od registriranega subjekta zahteva evidence, ki se vodijo v skladu s členom 7.
- 6. Če meni, da so pogoji iz odstavka 3 izpolnjeni, nadzorni organ države članice registracije po prejemu zaprosila v skladu z odstavkom 5 poda zahtevo v skladu z odstavkom 3, prejete informacije pa posreduje nadzornemu organu prosilcu. Če je nadzorni organ države članice registracije v preteklih 12 mesecih podal zahtevo v skladu z odstavkom 3, ki je zajemala iste informacije od istega registriranega subjekta, te informacije posreduje nadzornemu organu prosilcu, ne da bi mu bilo treba podati novo zahtevo.

Če nadzorni organ države članice registracije meni, da pogoji iz odstavka 3 niso izpolnjeni, nadzornemu organu prosilcu pošlje odgovor, v katerem pojasni, zakaj ni zahteval ali posredoval zadevnih informacij.
- 7. Subjekt, na katerega je naslovljena zahteva, v desetih delovnih dneh v jasni, skladni in razumljivi obliki predloži popolne informacije, ki se zahtevajo v skladu z odstavkom 4, točka (b).
- 8. Zoper zahteve iz odstavka 3 so na voljo postopki sodnega varstva v državi članici nadzornega organa, ki je podal zahtevo.
- 9. Če je to potrebno za zagotovitev, da lahko nadzorni organi zahtevajo evidence od subjektov, za katere je še posebej verjetno, da bodo vplivali na razvoj, oblikovanje ali izvajanje politike ali zakonodaje ali na javne postopke odločanja v Uniji ali državi članici, se na Komisijo v skladu s členom 23 prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za spremembo finančnih pragov iz odstavka 3, ob upoštevanju razvoja na trgu storitev zastopanja interesov, mnenj, priporočil in poročil, ki jih izda svetovalna skupina, ustanovljena v skladu s členom 19, ali, če so na voljo, ustreznih mednarodnih ter evropskih standardov in praks.

Člen 17
Čezmejno sodelovanje

1. Države članice zagotovijo, da njihovi nadzorni organi po potrebi sodelujejo z nadzornimi organi vseh drugih držav članic.
2. Države članice zagotovijo, da kadar ima nadzorni organ razloge za sum, da subjekt, ki spada v pristojnost nadzornega organa druge države članice, ne izpolnjuje svojih obveznosti iz te direktive, o tem uradno obvesti nadzorni organ navedene države članice.
3. Uradno obvestilo na podlagi odstavka 2 mora biti ustrezno utemeljeno in sorazmerno ter vsebovati vsaj:
  - (a) informacije, ki omogočajo identifikacijo subjekta;
  - (b) opis zadevnih dejstev ter navedbo ustreznih določb te direktive in razlogov, zakaj organ, ki obvešča, sumi na kršitev te direktive.

V uradnem obvestilu so lahko tudi druge informacije, za katere organ, ki obvešča, meni, da so upoštevalne, po potrebi tudi informacije, ki jih je zbral na lastno pobudo.

4. Države članice zagotovijo, da kadar nadzorni organ prejme uradno obvestilo v skladu z odstavkom 2, brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa v enem mesecu po prejemu uradnega obvestila, svojo oceno domnevne kršitve sporoči nadzornemu organu, od katerega je prejel uradno obvestilo, in, kjer je primerno, zagotovi dodatne informacije o sprejetih ali predvidenih preiskovalnih ali izvršilnih ukrepih v skladu s členom 11(8) ali (9) in členom 22, da se zagotovi spoštovanje te direktive.
5. Kadar nadzorni organ glavnega sedeža nima zadostnih informacij za ukrepanje na podlagi uradnega obvestila iz odstavka 2, lahko od pristojnega organa, ki je poslal uradno obvestilo, zahteva dodatne informacije.
6. Upravno sodelovanje in izmenjava informacij med nacionalnimi organi, imenovanimi v skladu s členom 15(1), ter nadzornimi organi in Komisijo v skladu z odstavki 2, 4 in 5, členom 11(4), členom 16(5) in (6) ter členom 18 te direktive se izvajata prek sistema IMI, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1024/2012.

Člen 18
Čezmejna izmenjava informacij med nadzornimi organi

1. Države članice zagotovijo, da so nadzorni organi pristojni, da od nadzornih organov druge države članice zahtevajo naslednje informacije, kadar so te potrebne za izvajanje čezmejnega sodelovanja iz člena 17(2):
  - (a) informacije, ki jih je predložil registrirani subjekt v skladu s členom 10(4);
  - (b) kakršne koli analize, ki jih je opravil nadzorni organ na podlagi informacij iz točke (a).
2. Države članice zagotovijo, da nadzorni organ države članice registracije po prejemu zahteve v skladu z odstavkom 1 posreduje informacije nadzornemu organu, ki jih je zahteval, razen če meni, da zahteve iz odstavka 1 niso izpolnjene; v tem primeru nadzornemu organu, ki je informacije zahteval, pošlje odgovor, v katerem pojasni, zakaj ni predložil zadevnih informacij.
3. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi Komisiji na njeno zahtevo za namene spremljanja izvajanja te direktive, vključno s pripravo sestankov svetovalne skupine

iz člena 19, predložijo zbirne podatke na podlagi informacij, ki so jih predložili registrirani subjekti v skladu s členom 10(4). Taki zbirni podatki lahko vsebujejo osebne podatke le v obsegu, ki je potreben za zagotovitev učinkovitega spremljanja. Kadar je to tehnično izvedljivo, se informacije posredujejo v strojno berljivi obliki.

4. Pri obdelavi osebnih podatkov na podlagi odstavkov 1 do 3 nadzorni organi delujejo kot upravljavci v smislu člena 4, točka 7, Uredbe (EU) 2016/679, Komisija pa v zvezi s svojimi dejavnostmi obdelave podatkov deluje kot upravljavec v smislu člena 3, točka 8, Uredbe (EU) 2018/1725.

Člen 19 *Svetovalna skupina*

1. Ustanovi se svetovalna skupina.
2. Svetovalna skupina pomaga Komisiji pri naslednjih nalogah:
  - (a) olajšuje izmenjavo in souporabo informacij in najboljših praks ter svetuje pri morebitnih navodilih za izvajanje te direktive, zlasti v zvezi s členom 2(4), točka (b), členom 3(1) in členom 20;
  - (b) olajšuje izmenjavo in souporabo informacij in najboljših praks o posebnih potrebah mikro, malih in srednjih podjetij v smislu člena 3 Direktive 2013/34/EU;
  - (c) svetuje glede priporočenih oblik za objavo zbirnih podatkov v skladu s členom 13;
  - (d) poroča Komisiji o morebitnih razlikah pri uporabi te direktive;
  - (e) svetuje glede priporočene tehnične infrastrukture nacionalnih registrov, ki se vzpostavijo in vodijo v skladu s členom 9.
3. Vsaka država članica imenuje enega predstavnika in enega namestnika predstavnika, ki zastopata nadzorne organe, imenovane v skladu s členom 15.
4. Predstavniki Evropskega parlamenta oziroma držav Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru¹⁷, so lahko kot opazovalci povabljeni na sestanke svetovalne skupine.
5. Komisija predseduje svetovalni skupini in ji zagotavlja sekretariat. Svetovalna skupina sprejme svoj poslovnik.
6. Svetovalna skupina v okviru svojih nalog iz odstavka 2 sprejema mnenja, priporočila ali poročila z navadno večino svojih članov.

Člen 20 *Prepoved izogibanja*

Države članice zagotovijo, da je prepovedano zavestno in namerno sodelovati v dejavnostih, katerih namen ali učinek je izogibanje obveznostim iz te direktive.

---

¹⁷ Sporazum o Evropskem gospodarskem prostoru (UL L 1, 3.1.1994, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj).

Člen 21
Prijava kršitev in zaščita prijaviteljev

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da se za prijavo kršitev te direktive in zaščito oseb, ki take kršitve prijavijo, uporablja Direktiva (EU) 2019/1937.

Člen 22
Sankcije

1. Države članice za kršitve nacionalnih določb, sprejetih za prenos člena 6, člena 7, člena 8, člena 10, člena 11, člena 14, člena 16 in člena 20, ki jih storijo subjekti iz člena 3(1) ali, kjer je primerno, njihovi pravni zastopniki, določijo pravila o sankcijah, ki so omejene na upravne globe. Ta pravila so skladna z odstavki 2 do 6.
Sankcije naloži nadzorni organ, ki je pristojen za zadevni subjekt, ali sodni organ na predlog navedenega nadzornega organa.
2. Podjetjem se lahko naloži finančna sankcija iz odstavka 1 v najvišjem znesku 1 % svetovnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu, drugim pravnim osebam v najvišjem znesku 1 % letnega proračuna subjekta v skladu z zadnjim zaključenim poslovnim letom, fizičnim osebam pa v najvišjem znesku 1 000 EUR.
3. Sankcije morajo biti v vsakem posameznem primeru učinkovite, sorazmerne in odvračilne, pri čemer se upoštevajo zlasti narava, ponavljanje in trajanje kršitve, na katero se nanašajo navedeni ukrepi, ter, kjer je primerno, gospodarska, tehnična in operativna zmožljivost subjekta iz člena 3(1), ki je storil kršitev.
4. Nadzorni organ pred naložitvijo sankcij zadevnemu subjektu izda opozorilo ali opomin, v katerem navede, da bo verjetno kršil ali da je kršil določbe te direktive, razen če taka kršitev pomeni kršitev člena 20.
5. Države članice zagotovijo, da za izvajanje pooblastil nadzornega organa v skladu s tem členom veljajo ustrezni zaščitni ukrepi v skladu z zakonodajo Unije in držav članic, vključno s pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča.

POGLAVJE IV – KONČNE DOLOČBE

Člen 23
Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 10(9), člena 13(3) in člena 16(9) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [datuma začetka veljavnosti te direktive].
3. Prenos pooblastila iz člena 10(9), člena 13(3) in člena 16(9) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 10(9), člena 13(3) in člena 16(9), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 24

Sprememba Direktive (EU) 2019/1937

Direktiva (EU) 2019/1937 se spremeni:

1. v členu 2(1), točka (a), se doda naslednja točka (xi):
„(xi) pravila notranjega trga v zvezi s preglednostjo in dobrim upravljanjem;“;
2. v Prilogi, del I, se doda naslednja nova točka K:
„K. Točka (a)(xi) člena 2(1) – pravila notranjega trga v zvezi s preglednostjo in dobrim upravljanjem:
Direktiva (EU) XXXX/XXXX Evropskega parlamenta in Sveta z dne XXXX o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937, (sklic na UL).“.

Člen 25

Poročila in pregled

1. Komisija najpozneje do *[12 mesecev po roku za prenos]* Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži poročilo o izvajanju te direktive.
2. Komisija najpozneje do *[štiri leta po roku za prenos]* izvede oceno te direktive in predloži poročilo o glavnih ugotovitvah Evropskemu parlamentu, Svetu ter Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
V navedeni oceni se ocenita učinkovitost in sorazmernost Direktive. Med drugim se ocenita potreba po spremembah področja uporabe in učinkovitost zaščitnih ukrepov iz Direktive. Poročilu se lahko po potrebi priložijo ustrezni zakonodajni predlogi.
3. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo poročil iz odstavkov 1 in 2.

Člen 26

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do *[18 mesecev po začetku veljavnosti]*. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.
3. V državah članicah, ki niso uvedle eura, se znesek v nacionalni valuti, ki ustreza zneskom iz te direktive, izračuna po menjalnem tečaju, objavljenem v *Uradnem listu Evropske unije* na dan začetka veljavnosti katere koli direktive, ki določa te zneske.

Za namene pretvorbe v nacionalne valute držav članic, ki niso uvedle eura, se zneski v eurih iz te direktive lahko zvišajo ali znižajo za največ 5 %, da se v nacionalnih valutah dobi zaokrožen znesek.

Člen 27 *Začetek veljavnosti*

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani načini izvrševanja proračuna

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanjih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice**
- 3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve**
  - 3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje*
  - 3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje*
  - 3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve*
    - 3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih*
  - 3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
  - 3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke**

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi harmoniziranih zahtev glede preglednosti zastopanja interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav, na notranjem trgu in spremembi Direktive (EU) 2019/1937

1.2. Zadevna področja

Notranji trg in demokracija

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

Nov ukrep

Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁷⁴

Podaljšanje obstoječega ukrepa

Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Splošni cilj tega predloga je zagotoviti pravilno delovanje notranjega trga dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav.

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilj št. 1

Zagotoviti harmonizirane ukrepe glede preglednosti za zastopanje interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav.

Specifični cilj št. 2

Zagotoviti učinkovit nadzor nad obveznostmi, določenimi v Direktivi.

Specifični cilj št. 3

Zagotoviti učinkovito čezmejno sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi, da se zagotovi popolno in učinkovito izvajanje Direktive.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Enotnejši pristop politike po vsej Uniji v zvezi z dejavnostmi zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, bo zagotovil večjo jasnost in predvidljivost za podjetja, državljane in druge deležnike ter olajšal delovanje notranjega trga.

Za države članice:

Države članice bi morale zagotoviti nacionalne registre za preglednost zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, ter vanje vključiti dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe zakonodaje. Države članice, ki takih sistemov trenutno nimajo, bi morale razviti in uvesti nov okvir za preglednost ter vzpostaviti register. To bi vključevalo razvoj, izvajanje in redno vzdrževanje javno dostopnega

⁷⁴ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

nacionalnega registra ter vzpostavitev ustreznih pristojnih organov. Preostale države članice bi morale spremeniti obstoječe ureditve preglednosti, ki so usmerjene v zastopanje interesov na splošno. Obseg teh sprememb bo odvisen od posebnosti obstoječih ureditev v zvezi s ključnimi parametri, kot so področje uporabe, vrste in narava obstoječih zahtev ter vrste mehanizmov spremljanja in izvrševanja.

Poleg izvajanja skladnih regulativnih ureditev in registrov bi organi držav članic sodelovali tudi v svetovalni skupini na ravni Unije in se vključevali v upravno sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi. Za omejitev upravnega bremena bi izmenjava informacij med nacionalnimi organi ter med organi in Komisijo potekala prek informacijskega sistema za notranji trg (v nadaljnjem besedilu: sistem IMI) za upravno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic na področjih politike, povezanih z enotnim trgom.

V študiji, ki jo je Komisija izvedla v podporo predlogu, je bilo ocenjeno, da bi imeli organi držav članic v nadaljevanju opisane stroške.

Prvič, stroški seznanitve so enkratni stroški izvajanja, ki jih v prvem letu nosijo organi vseh 27 držav članic. Skupni stroški se ocenjujejo med 1 500 EUR in 4 600 EUR za organe vseh držav članic.

Drugič, stroški zagotavljanja ustreznega registra vključujejo stroške opreme za vzpostavitev ali prilagoditev registra ter letne stroške vzdrževanja. V študiji, ki podpira pobudo, je bilo ocenjeno, da bi lahko stroški vzdrževanja znašali med 65 000 EUR in 585 000 EUR v 12 državah članicah, ki še ne razpolagajo z ustreznimi informacijskimi orodji. Med drugim in desetim letom obravnavanega desetletnega obdobja bi to znašalo približno od 585 000 EUR do 5,27 milijona EUR. Za 15 držav članic z obstoječimi registri je bilo v študiji ocenjeno, da njihova posodobitev z vključitvijo podatkovnih polj za vidike zastopanja interesov, povezanih s tretjimi državami, ne bo povzročila znatnega povečanja stroškov vzdrževanja, saj navedeni poseg zadeva le omejeno število subjektov. Letni stroški vzdrževanja IT za te države članice se bodo zato šteli za običajne stroške.

Tretjič, stroški zagotavljanja ustreznega sistema upravljanja, spremljanja in izvrševanja, ki bi lahko zajemal neodvisne nadzorne organe, vključujejo vzpostavitev in upravljanje nove ureditve ali spremembo in upravljanje obstoječe ureditve. To bodo redni stroški v letih 2–10. Ocenjeni stroški na ravni Unije bi znašali med približno 565 000 EUR in 848 000 EUR na leto ter med 5,65 in 8,48 milijona EUR v obravnavanem desetletnem obdobju.

Izvajanje pobude pa bi prineslo več koristi.

Prvič, glavna korist sta večja preglednost in boljše razumevanje trga za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav. Okrepljeni mehanizmi za souporabo informacij med organi držav članic bi omogočili tudi večjo prepoznavnost in boljši nadzor dejavnosti zastopanja interesov tretjih držav. Predlog bi lahko povečal zaupanje med različnimi subjekti in tudi zaupanje javnega sektorja v vlogo, namere in prakse subjektov, ki izvajajo dejavnosti zastopanja interesov v imenu tretjih držav na notranjem trgu.

Drugič, poleg teh neposrednih koristi se pričakuje, da bi lahko obstoj pravne ureditve in s tem povezanih registrov za dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, pozitivno posredno vplival na ozaveščenost o vprašanjih, povezanih z zastopanjem interesov, ki se izvaja v imenu tretjih držav.

Vendar je pomembno poudariti, da bodo nekateri izzivi ostali, med drugim izzivi v zvezi s spremljanjem in izvrševanjem, saj s tem ne bo odpravljeno tveganje, da se nepošteni operaterji ne bodo registrirali in bodo še naprej delovali na neetične načine.

Za zasebne subjekte:

Prvič, za subjekte, ki opravljajo dejavnosti zastopanja interesov, bi obveznosti vodenja evidenc obsegale začetno presojo v zvezi z vsemi morebitnimi posli za tretje države, zbiranje ključnih informacij o zastopanem subjektu tretje države in oceno različnih vrst tveganj, povezanih s potencialnim poslom. V študiji, ki je bila izvedena za Komisijo, in med postopkom posvetovanja je bilo ugotovljeno, da številni ponudniki storitev zastopanja poslovnih interesov že izvajajo nekatere dejavnosti, ki bi se lahko šttele za vodenje evidenc, vendar so te dejavnosti pogosto neformalne narave. Predlog bi kot tak zahteval formalizacijo obstoječih dejavnosti vodenja evidenc v okviru poslov za tretje države.

Drugič, pričakovati je treba tudi stroške seznanjanja z novim okvirom. Taki stroški bi bili večinoma enkratni in bi se krili v prvem letu začetka uporabe okvira. Stroški seznanitve so dvoplastni: osnovni stroški seznanitve in razširjeni stroški seznanitve. Osnovni stroški seznanitve od velikega števila subjektov zahtevajo kratek časovni vložek za pregled zakonodajnega besedila in vseh s tem povezanih navodil. V študiji, ki je bila izvedena za Komisijo, je bilo ocenjeno, da bi taki stroški za vse subjekte, ki zastopajo interese v imenu tretjih držav na notranjem trgu, znašali med približno 71,2 milijona EUR in 213,5 milijona EUR, tj. približno 20–60 EUR na organizacijo. Za razširjene stroške seznanitve bi morale veliko manjše število subjektov, ki jih zadeva pobuda, porabiti več časa za pregled zakonodajnega besedila in vseh s tem povezanih navodil, pa tudi za presojo praktičnih posledic, razvoj strategij za skladnost in razdelitev odgovornosti za naloge, povezane s skladnostjo. Ti stroški bi znašali med približno 57 000 EUR in 256 000 EUR, tj. približno 80–240 EUR na organizacijo.

Tretjič, upravni stroški bi vključevali začetne stroške registracije, začetne stroške posodabljanja informacij in tekoče stroške razkrivanja informacij. Kar zadeva začetne stroške registracije, bi bile informacije v zvezi z obveznostmi in formalnostmi registracije, določenimi s to direktivo, na voljo prek enotnega digitalnega vstopnega mesta, ki prek spletnega portala Your Europe vzpostavlja točko „vse na enem mestu“, ki podjetjem in državljanom zagotavlja informacije o pravilih in postopkih na enotnem trgu na vseh ravneh upravljanja ter omogoča neposreden, centraliziran in voden dostop do storitev za pomoč in reševanje težav ter do širokega spektra popolnoma digitaliziranih upravnih postopkov. Poleg tega poteka postopek registracije v celoti na spletu in je organiziran v skladu z načelom „samo enkrat“, da se olajša ponovna uporaba podatkov.

Študija, ki je bila izvedena v podporo pripravi predloga, je zagotovila različne ocene stroškov odvisno od velikosti subjektov, ki bodo spadali v njeno področje uporabe. Ti stroški naj bi skupaj znašali med 590 000 EUR in 3,5 milijona EUR, tj. približno 828–3 314 EUR na organizacijo. V nadaljnjih letih naj bi ti stroški ostali nespremenjeni. V obravnavanem desetletnem obdobju bodo ti skupni stroški znašali približno 5,9–35,4 milijona EUR. V študiji je bilo zlasti ugotovljeno, da bodo imeli mikro- in mali subjekti najnižje stroške. V študiji je bilo namreč ugotovljeno, da je 97,3 % subjektov, ki spadajo na področje uporabe predloga, mikro- in malih subjektov (ki imajo manj kot 10 zaposlenih v ekvivalentu polnega delovnega časa), za katere se pričakuje, da bodo imeli v povprečju za 828 EUR stroškov na subjekt.

Četrtrič, kar zadeva dejavnosti vodenja evidenc, je iz povratnih informacij, zbranih med študijo, razvidno, da bi bilo mogoče stroške, povezane s temi dejavnostmi, opredeliti kot običajne stroške, s čimer se posegu ne bi prišteli prirastni stroški.

Nasprotno pa bo predlog zagotovil tudi več ugodnosti za subjekte, ki v okviru področja uporabe pobude v imenu tretjih držav zastopajo interese na notranjem trgu.

Prvič, z odpravo obstoječe razdrobljenosti bi olajšali zagotavljanje storitev v več državah članicah, saj bi bila potrebna le ena registracija. To bi znatno poenostavilo postopek vstopanja na nov trg ali čezmejnega delovanja znotraj Unije z namenom zagotavljanja dejavnosti zastopanja interesov.

Drugič, predlog bi ustvaril enake konkurenčne pogoje in večjo pravno varnost za dejavnosti zastopanja interesov za tretje države, in sicer tako, da bi se od vseh udeležencev na trgu zahtevalo, da spoštujejo jasna pravila za udeležbo na trgu, na primer glede obveznosti registracije in zagotavljanja enakih informacij ter izvajanja harmoniziranih dejavnosti vodenja evidenc. Tako bi se odpravila obstoječa razdrobljenost pravil in bi za vse gospodarske subjekte na celotnem notranjem trgu veljala enaka pravila.

Tretjič, predlog bi pomagal normalizirati legitimne dejavnosti zastopanja interesov, ki se izvajajo v imenu tretjih držav, in sicer s povečano preglednostjo in zaupanjem v tem sektorju. Tako bi pridobili odgovore na pomembna vprašanja, na primer, kdo poskuša vplivati na politično odločanje in v zvezi s katerimi temami, pa tudi spodbudili etično ravnanje.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Ta predlog se bo izvajal v več fazah. Z začetkom veljavnosti te direktive se bodo najprej začela prizadevanja za prilagoditev sistema IMI potrebam direktive, da bi se pristojni organi držav članic povezali pred iztekom roka za prenos.

Začasno časovnico izvajanja je mogoče ponazoriti tako:

- 2024: začetek veljavnosti Direktive in prilagoditev sistema IMI;
- 2025/26: prenos in uporaba v državah članicah.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na ravni Unije (predhodno):

Več držav članic je sprejelo zakonodajo na področju preglednosti zastopanja interesov ali pa bodo to storile v kratkem. Ker se ta pravila razlikujejo po svojem področju uporabe, vsebini in učinku, prihaja do neenotnega okvira nacionalnih pravil in obstaja tveganje, da se bodo razlike še povečale, zlasti v zvezi z zastopanjem interesov v imenu tretjih držav. To ogroža učinkovito uveljavljanje svobode opravljanja storitev v Uniji. To problematiko je mogoče rešiti le s posredovanjem na ravni Unije, saj bi ureditev na nacionalni ravni obravnavala zagotavljanje preglednosti dejavnosti zastopanja interesov v javnem življenju posamezne države

članice, torej brez večjih pomislekov glede ovir, ki se pojavljajo pri čezmejnih dejavnostih zastopanja interesov. Z nacionalnimi predpisi prav tako ne bi bilo mogoče sistematično obravnavati ukrepov tretjih držav, ki poskušajo prikrito vplivati na odločanje v Uniji.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Dokazna podlaga tega predloga temelji na notranjih in zunanjih raziskavah, obsežnih posvetovalnih dejavnostih in dvostranskih srečanjih z deležniki, podprta pa je bila z zunanjo študijo.

Pri tem so se upoštevale usmeritve, ki so jih podali mednarodni organi za določanje standardov, vključno s Svetom Evrope in Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Slednji so zlasti priporočili pravno ureditev dejavnosti lobiranja v okviru javnega odločanja ter preglednost in integriteto pri lobiranju in financiranju iz tujine, hkrati pa opozorili na pomen spoštovanja temeljnih pravic.

Predlog temelji tudi na terminologiji in konceptih, ki se uporabljajo v okviru registra EU za preglednost.

1.5.4. *Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Ta predlog je del svežnja ukrepov za zaščito demokracije pred prikritim tujim vplivom, ki ga je predsednica Ursula von der Leyen napovedala v govoru o stanju v Uniji leta 2022. Sveženj dopolnjuje že sprejete ukrepe na ravni Unije v okviru akcijskega načrta za evropsko demokracijo. Razen te pobude sveženj vključuje konkretne ukrepe v zvezi z volilnimi zadevami pred volitvami v Evropski parlament in ukrepe za krepitev spodbudnega državlanskega prostora ter spodbujanje vključujočega in učinkovitega sodelovanja javnih organov z organizacijami civilne družbe ter državljanji in državljanjkami. Vsi ti ukrepi so namenjeni krepitvi demokratične odpornosti od znotraj.

Predlog je del sklopa pobud, ki odražajo proaktiven pristop k vključevanju vrednot Unije v evropsko družbo. Od leta 2020 se v okviru letnega poročila o stanju pravne države proučujejo zakoni in institucije, ki so v središču prizadevanj za uspešno delovanje demokracij. Poleg tega je namen nedavne protikorupcijske pobude zaščititi demokracijo in družbo pred škodljivimi učinki korupcije.

1.5.5. *Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev*

Stroški, potrebni za prilagoditev sistema IMI, da se omogoči upravno sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi, ki ga predvideva ta predlog, se bodo financirali iz programa Državljanji, enakost, pravice in vrednote.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

Časovno omejeno

- od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

Časovno neomejeno

- izvajanje z obdobjem uvajanja med leti 2024 in 2025/2026,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini izvrševanja proračuna

Neposredno upravljanje – Komisija:

- z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- prek izvajalskih agencij.

Deljeno upravljanje z državami članicami.

Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- subjektom javnega prava,
- subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenici za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Predlog bo uporabljal sistem IMI za upravno sodelovanje med pristojnimi organi držav članic.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Izvajanje Direktive bo pregledano leto po roku za njen prenos. Komisija bo o ugotovitvah poročala Evropskemu parlamentu in Svetu.

Štiri leta po roku za prenos direktive bo Komisija izvedla oceno Direktive.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Za upravno sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi, določeno v predlogu, se bo uporabil že obstoječi sistem IMI, ki ga upravlja Komisija (GD GROW). V ta namen predlagana direktiva razširja področje uporabe sistema IMI. Zagotoviti je treba sredstva za prilagoditev sistema IMI potrebam predlagane direktive.

Ta predlog ne spreminja načina upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja ali strategije kontrol, ki so že uvedeni za sistem in jih uporablja Komisija.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Glavno ugotovljeno tveganje se nanaša na prekoračitve rokov in stroškov zaradi nepredvidenih težav pri uvajanju informacijske tehnologije v zvezi s prilagoditvijo sistema IMI. Tveganje je ublaženo z dejstvom, da je informacijski sistem za notranji trg že vzpostavljen in da ima ustrezna služba Komisije izkušnje s prilagajanjem sistema novim poslovnim potrebam.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Ta pobuda ne vpliva na stroškovno učinkovitost obstoječih kontrol Komisije.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Ta ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga se nanaša na odhodke za zaposlene in javno naročanje, uporabljajo pa se standardna pravila za tovrstne odhodke.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka	dif./nedif. ⁷⁵	držav Efte ⁷⁶	držav kandidatk in potencialnih kandidat ⁷⁷	drugih tretjih držav	drugih namenskih prejemkov
2b	07 06 04: Zaščita in spodbujanje vrednot Unije	dif.	NE	NE	NE	NE

⁷⁵ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁷⁶ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁷⁷ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

Odobritve za GD JUST SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	plačila	= 2a + 2b +3	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

☒ Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	plačila	(5)	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
☐ Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)					
Odobritve iz RAZDELKA 2b večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 4 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3
	plačila	= 5 + 6	0,125	0,125	0,025	0,025	0,3

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

				Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
GD JUST								
☒ Človeški viri				0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
☒ Drugi upravni odhodki						0,05	0,05	0,1
GD JUST SKUPAJ				0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
--	---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV 2b in 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452
	plačila	0,638	0,638	0,588	0,588	2,452

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto 2024		Leto 2025		Leto 2026		Leto 2027		Leto 2028		Leto 2029		Leto 2030		SKUPAJ		
	REALIZACIJE																		
	↓	vrsta ⁸¹	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 3 ⁸²																			
Razviti modul IMI	Sistem IT	0,125	1	0,125	1	0,125												1	0,25
Vzdrževati modul IMI	Sistem IT						1	0,025	1	0,025								1	0,05
Seštevek za specifični cilj št. 3			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025								2	0,3
SKUPAJ			1	0,125	1	0,125	1	0,025	1	0,025								2	0,3

⁸¹ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁸² Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira					
Človeški viri	0,513	0,513	0,513	0,513	2,052
Drugi upravni odhodki			0,05	0,05	0,1
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152

Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁸³ večletnega finančnega okvira					
Človeški viri					
Drugi Upravni odhodki					
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira					

SKUPAJ	0,513	0,513	0,563	0,563	2,152
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁸³ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov Unije (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	3	3	3	3
20 01 02 03 (delegacije)				
01 01 01 01 (posredne raziskave)				
01 01 01 11 (neposredne raziskave)				
Druge proračunske vrstice (navedite)				
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)				
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)				
XX 01 xx yy zz ⁸⁴	– na sedežu			
	– na delegacijah			
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)				
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)				
Druge proračunske vrstice (navedite)				
SKUPAJ	3	3	3	3

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	3 ekvivalenti polnega delovnega časa za sekretariat svetovalne skupine ter za pomoč skupini IMI za politične in poslovne prispevke tako med izvajanjem projekta kot tudi po začetku delovanja modula IMI.
Zunanji sodelavci	

⁸⁴

Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

- se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Komisija bo uporabila že razpoložljiva sredstva v okviru finančnega načrtovanja za program Državljeni, enakost, pravice in vrednote, da bi podprla to pobudo.

- zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;
- zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;
- je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ⁸⁵	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

⁸⁵ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
  - za lastna sredstva,
  - za druge prihodke.
  - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁸⁶					Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3			
Člen								

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

--

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

--

⁸⁶ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.